

JIE SAVO PADARĖ

VINCENTAS LIULEVIČIUS, Chicago, Ill.

Tauta visoje pilnumoje pasireiškia tik valstybine forma. Valstybė sudaro sąlygas kultūrinėms, ekonominėms, socialinėms ir kitoms problemoms spręsti. Tautai prarasti valstybę yra didelė tragedija. Lietuvių tauta prarado valstybę du syk: 18 amžiuje ir dabar, ko mes esame liudininkai. Mes išgyvename tragediją ir stengiamės grąžinti Lietuvai laisvę. Mūsų darbus vertins kiti, ateinančių kartų tautiečiai. Šio straipsnio uždavinys yra papasakoti, kaip užsieny gyvenę lietuviai kovojo už Lietuvos laisvę 20 amžiaus pradžioje.

1. Kražių skerdynės

Kai Kražiuose 1893 m. lietuvių pasipriešinimą uždaryti bažnyčia rusai žiauriausiu būdu sulaužė, tai Amerikos lietuviai visose kolonijose surengė protestus, mitingus, gedulingus minėjimus, kurių atgarsiai pasiekė net Europą. Išleido keletą net svetimausių parašytų knygelių, nušviečiančių sunkią Lietuvos praeitį. Jie nusprendė Rusijos ministeriams, senatoriams ir laikraščiams. Kai Lietuvoje buvo uždrausta spauda, 1896 m. įsteigta "Tėvynės Mylėtojų draugystė", kuri išleido Donelaičio, Strazdelio, Daukanto, Valančinos, Ivinskio, Kudirkos ir kt. raštus. Rūpinosi lietuvių inteligentija: skyrė studentams stipendijas ir sergė, kad Kudirkai padarė rinkliavą. Nors augščiausia suminė faktai neįeina į užsibrėžtą temą, tačiau per daug ryškūs, kad būtų galima nesuminėti.

2. Pasaulinė paroda

Buvo numatyta 1900 m. pasaulinė paroda Paryžiuje. Lietuva rusų sprespaujoje. Ji dalyvauti negali. Imasi tą darbą atlikti amerikiečiai lietuviai. Trys klierikai (1894 m.) įkūrė draugiją lietuvių skyrėi įrengti. Pulkiai pavyko. Lietuva buvo atstovaujama, nors buvo paversta.

3. 1905 m. revoliucija

Rusijoje k'lo 1905 m. revoliucija. Ji smarkiai pasireiškė ir Lietuvoje. Vienas iš didžiųjų tuo metu padarytų darbų buvo Didysis Vilniaus seimas. J's revoliuciniam judėjimui davė daug vilčių. Amerikos lietuviai, pamatę laisvės žiežirbėlę, tuoj griežėsi ją pūsti, kad įsiliptų. Tais pačiais metais įsteigė lietuvių judėjimui remti komitetą. Tuoj įsteigė Tautos fondą. Rėmė Saulės, Rytų, Žiburių, L. Mokslo ir L. Dailės draugijas. Ilustracijai galima suminėti, kad į šį kraštą atvykę Saulės draugijos atstovai Olsauskis ir Tumas surinko 19,000 dolerių. Gabrys įsteigė Paryžiuje lietuvių Informacijos biurą, kurį išlaikė amerikiečiai. O kai 1913 m. atvyko Basanavičius su M. Yčū rinkti aukų Tautos namams, tai surinko 25,000 dolerių.

4. Pirmasis Didysis karas

Didžiojo karo metu Lietuvoje pažymėtinas dalykas lietuvių šelpimo komiteto suorganizavimas. Amerikiečiai jau pirmajais karo metais Filadelfijoje dalyvavo bendrame mitinge su ukrainiečiais, kuriame reikalauta: "išvyti maskolius į Aziją ir palikti Lietuvai lietuviams, Ukrainai ukrainiečiams". Chicagoje ir Brooklyne vyko seimai. Išsiviešėjo ir Wilsono nukentėjusios Lietuvai rinkliava (1916. 11.1), kuri davė daugiau 200,000 dolerių. Karo metu įsijungė į kovą už Lietuvos laisvę ir švei-

carijos lietuviai. Jie 1916 m. suorganizavo net penkias svarbias konferencijas. Jie griežtai reikalavo Lietuvai nepriklausomybės.

5. Vilniaus konferencija

Po didelių pastangų 1917 m. rugsėjo mėn. 17 — 23 d. pavyko susaukti Vilniuje konferenciją. Idomu pažymėti, kad šveicarijos lietuvių kombinacijos privertė vokiečius pagreitinti šiai konferencijai duoti leidimą. Šioje konferencijoje dalyvavo ir šveicarijos lietuviai: von Oldenburg, Pietaris ir Giedraitis (Olsauskis, Purickis ir Steponaitis). Jie griežtiai pasakoją kokią baisią sunkios sąlygos Lietuvai. Didžiojo karo metu daug lietuvių atsikėlė Rusijoje. Jie stengėsi nepasikęsti svetimausių jūroje. Stengėsi išlikti lietuviams. Veikė pačių suorganizuotus 254 mokyklos, kurių tarpe buvo 4 gimnazijos, 1 progimnazija, mokytojų kursai ir kt. Visur stengėsi suorganizuoti bendrabučius. Vien Voroneže tokiu būdu gyveno 1,700 mokinių.

Po vasario revoliucijos tuoj atsikėlė laisviau ir (1917.3.26) sudaryta Tautos taryba. Sudarytas valdymo komitetas iš 12 asmenų. Lvovui davus vilčių ir nemažas entuziazmas pak'lo. Tuoj Petrapily suauktas (1917. 6.9) Rusijos lietuvių seimas ir nutarta s'ekti Lietuvai laisvės. Negalima nepažymėti, kad Kievo autonominių tautų kongrese buvo išsiderėta išimtinė teisė — Lietuvai nepriklausomybė. Buvo suorganizuota karių batalionai, kurie manyta parvežti į Lietuvą ir sudaryti Lietuvos kariuomenės pagrindą.

Šveicarijos lietuviai šiuo metu buvo labai užimti "Lietuvių d'enos" reikalais. Reikėjo labai daug pastangų padėti, kad pavyktų gauti iš popiežiaus leidimą. Labai trūkdė lenkai. Reikėjo siųsti daug delegatų, kad išaiškintų reikalą. Pas popiežių buvo Gabrys, M. Yčas, Bartuška, Bučys ir Olsauskis. Paskutiniam laimė nusišypsojo. Buvo gautas (1917.5.20) šv. Tėvo raštas viso pasaulio vyskupams ir vysk. Karevičiui laiškas ir 20,000 litų aukų. Užvirė darbas. Rašyti atsišaukimai. Versti į įvairias kalbas (išvertė į 10 kalbų). Ta diena atliko didelę propagandinę misiją. Nežinomas Lietuvos vardas skambėjo viso pasaulio katalikų bažnyčiose. Aukų surinkta irgi nemaža suma — apie 2 mil. litų. Amerikoj surinkta 127,000 dolerių. Be to, amerikiečiai rengėsi nepriklausomos Lietuvos gyvenimui. Buvo įkūrė kariškas organizacijas, turėjo uniformas, dalyvaudavo paraduose. Manė tas kariškas org. perkelti į Lietuvą.

6. Vasario 16 Aktas

1918 m. vasario 16 d. Lietuvių Taryba paskelbė Lietuvai nepriklausomą valstybę. Amerikiečiai, nieko nežnodami apie aktą, suauktė tautininkų ir katalikų seimą New Yorke (1918. 3.13) ir reikalavo, kad JAV valdžia pripažintų Lietuvai nepriklausomybę. O kai sužinojo, tai (1918.5.3) Amerikos lietuvių taryba nuvyko pas prezidentą Wilsoną ir gavo pažadą remti Lietuvos nepriklausomybę. Dėka šio krašto lietuvių energingo veikmo pasigirdo palankių balsų net senate, o šveicarijos lietuviai tuoj pranešė šveicarijos prezidentui ir visų kraštų atstovybėms. Aktą pagarsino šveicarų ir kitų kraštų spaudoje, kai Lietuvoje to padaryti nebuvo galima. Apskritai reikia pasakyti, kad šveicarijos lietuviai

buvo labai veiklūs. Lietuvos nepriklausomybės kėlimo reikalui jie išleido net 47 leidinius, kas sudarė 44,150 egz. knygų ar žemėlapių. Jų išleistieji žemėlapiai kabojo ir taikos derybų metu Versalyje. Jie labai palengvinę ir delegacijai, derantis dėl Lietuvos sienų.

7. Tolimesni rūpesčiai

Kad paskelbtų nepriklausomybę galėtų virsti realybe, reikėjo ją išsikvoti ginklais. Vyko karas su bolševikais, bermontininkais ir lenkais. Trūkumas ginklų, maisto, aprangos, finansų. Amerikiečiai atskubėjo su pagalba. Jie padėjo išgauti iš JAV vyriausybės Lietuvai paskolą produkto ir ginklų. Amerikos Pasalpos valdyboje jie išgavo Lietuvai 1 milijono dolerių paskolą. O kai Lietuva pradėjo pardavinėti bonus, tai Amerikos lietuviai nupirko už 1,800,000 dol. į prekybos ir pramonės bendrovės įdėjo apie 2,000,000 dol.

8. Sunki kova diplomatams

Paskelbta nepriklausomybė. Ginklu įrodyta jos meilė. Dabar reikėjo pasidaryti lygiu nariu kitų valstybių tarpe. Reikėjo išgauti pripažinimą de jure. Sunkus darbas diplomatams. Amerikiečiai ir čia suteikė milžinišką pagalbą. Jie vaikščiojo namas iš namo ir rinko parašus, kad Lietuva būtų pripažinta de jure. Šiuos parašus įrašė į 138 knygas ir (1921.5.31) įteikė savo vyriausybei. Šis "milijonas parašų" buvo įspūdingas dalykas. Tam pačiam reikalui panaudojo net respublikonų ir demokratų valdžias dėl vietos senate ir Lietuva (1922 m.) JAV vyriausybės buvo pripažinta de jure. Po to pripažino ir kitos didžiosios valstybės. Amerikos lietuviai reikėjo įdėti daug energijos ir pinigų. Tūkstantams straipsnių apie Lietuvą išleista 60,000 dol.

9. Jie savo padarė

Anų laikų užsienio lietuviai savo dalį atnešė ant Lietuvos aukuro. Jie savo padarė. Milžinišką veiklą išvystė būrelis lietuvių šveicarijoje. Šeši lietuviai sudarė keturias organizacijas. Suauktė septynias konferencijas. Galima susivokti apie jų veiklą vien iš likusių papkių — apie vagoną, kai buvo baigtas darbas. Tačiau negalima praleisti nepažymėjus, kad jų veiklos pagrindiniai finansuotojai buvo amerikiečiai. Pastarieji buvo sukūrė tr's fondus Lietuvos vadavimo reikalams: katalikai — Tautos fondą, tautininkai — Lietuvos Gelbėjimo fondą ir socialistai — Lietuvos Šelpimo fondą. Visi fondai surinko 855,000 dol. Ta'gi, be politinės paramos buvo milžiniškos sumos sldėtos ir pinigų. Didelį vaidmenį suvaidino Rusijos lietuviai: seimai, karių batalionai, mokyklos. Vokietijon karo metu išvežtieji lietuviai gyveno labai blogose sąlygose, tačiau ir jų stovyklose randame lietuviškas mokyklas. Iš Anglijos ir Danijos gautos aukos. Lietuvis atsiliepė net iš tų vietų, kur n'ekas nematė lietuvių esant. Net Sibiro tremtiniai parodė lietuviškos veiklos... Tuos faktus teks atitinkamu laiku iškelti.

10. Ką mes?

Mes esame naujos kovos už Lietuvos valstybės atstatymą dalyviai. Mūsų veiklą kiti vertins. Jie žinos, kad mūsų pastangoms sąlygos žymiai geresnės. Mes jau turime anų taurių lietuvių pramintus takus. Esame išgyvenę ir jau turime reikalingą valstybinę idėją. Dabar jau visi žino apie Lietuvą. Nereikia aiškinti. Tad ką gi kiekvienas galima daryti? Vietoj atsakymo,

Albinas Valentinas

Ave Maria

Kaip žvaigždėlė vieniša tamsybių naktį,
Tu tebespindi virš smūtkelių šalies mylimos.
Ir girdi, kaip sopuliuos sustoja širdis plakti
Tavo žemės — šventosios Lietuvos.

Prie kryžiaus išnickinto mūraudo vėjas,
Pravirko paukštis pas tuščią koplytėlę.
Iš Sibiro žmogus surašytas išėjo —
Ir nuvyto iš sielvarto pakelėj kvietelė...

Kur gaudimas varpų Tavyjū šventovių d'ėngų?
Kur gaudžios giesmės Tavo artoji dingo...
Vakar vėl tyliai palaidojo Tavošios žemės partizanų Vaidių
Prie takelio, jau užžėlusio į Kalvariją žemaičių...

Vėl pervėrė Tavo širdį kalavijai septyni.
Kai saukia Tavo mylimų žemaičių kaulai kruvini
Vorkutoj ir Altajaus šaltuos snieguos:
— O, Marija! Užtaryk už mus savo metuos šventuos!

— Sveika Marija! Gėlele vilties! —
Maldaujam Tave metuos Tavo šventuos. —
Sugrąžink mus vėl iš tremties!
Sugrąžink prie Aušros Vartų, Kalvarijos ir Šiluvos...

papasakosiu apie ištikusį gaisrą kaimė. Vieno ūkininko sodyba baigė degti. Jos savininkas prisikimšo pypkę tabako, paėmė savo trobesio žariją, įsidedo į pypkę ir, godžiai traukdamas dūmą, susimąstė. Kaimynas užsinerėjo sūžnoti, ką tas nelaimingasis mąsto. Šis atsakė: "Galvoju, kaip naują sodybą atstatysiu"... Smalsuolis pridėjo: "Gerai... Ir aš padėsiu"... Mums besisistigiant atstatyti valstybę ir kiti mums padės. Darykime

ka įstengiamo. Jei žiebi tautinę idėją jaunajai kartai — gerai. Jei žodžiu ar raštu keli lietuvių tautos tragediją — gerai. Jei dirbi kultūrinį darbą — gerai. Jei aukoji pinigų Lietuvos išlaisvinimui — gerai. Jei meldis už lietuvių tautą — gerai. Viskas gerai, ką darai lietuvių tautos išlaikymui. Nė vienas darbas nėra mažas, tačiau ir didžiausias pasiaukojimas nėra per didelės, nes tai daroma visos tautos labui.

Lietuva naujausioje poezijoje

A. TYRUOLIS, Brooklyn, N. Y.

Į naująsias mūsų kūrybos rinkinį — Gabijos literatūros metrašty susirinko ne vien dainuojanti Lietuva, kaip Lietuvių Poezijos antologijoje, bet ir paprastesniu, kasdieniškesniu žodžiu šnekanti: prozininkai, dramatininkai ir eseistai (straipsnių rašytojai). Čia tuo tarpu meskin žvilgsnį į sparnuotąjį to rinkinio žodį.

Kaipgi jame atsispindi ir atsigrąs mūsų žemė, tas auksinis žodis Lietuva? Tik vienas kitas to žodžio kūrėjų teprabyla iš ano penkiasdešimtmečio prieš-

aušrio, siedamasis su šiuo pastutiniuoju dešimtmečiu, tik vienas kitas jau taria iš amžnybės, o daugumas ateina iš šio amžiaus ir tebesigurmia su šia d'ena. Tik vienas kitas gal nepatyrė tremties, kaip ją dabar suprantam, o visi kiti perėjo per stovyklų šėringą ir atsikūrė įvairiose pasaulio kraštuose — J. Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir dar kitur. Bet man rodos, kad jie visi turi širdy vieną ir tą pačią žaidą — netektos tė-

(Nukelta į 2 psl.)

Laisvės statula

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Kun. dr. Petras Celiešius

apie kultūros esmę. Mokslo mėgėjų klubo posėdyje praeitą sekmadienį kun. Celiešius turėjo pranešimą apie kultūros esmę. Kultūros sąvoka šiandien dažnai vartojamas žodis, tačiau jis vartojamas įvairiose prasmėse. Net ir norint kultūrą aptarti, nėra lengva tai padaryti. Nes yra visokių kultūrų ir kultūrinių apraiškų artimai susisiekia su kitomis sritimis, kaip: religija, mokslu, menu ir kit. Kultūra lengviau yra aprašyti, negu ją aptarti. Naudodamasis šiuo metodu, prelegentas nupiešė įvairių šianieninės kultūros vaizdą. Eidamas prie kultūros prasmės iškelio, prelegentas pastebėjo, kad kultūra yra žmogaus kūrybos padaras. Kultūra yra pirmesnė kilmės atžvilgiu už mokslą. Mokslas kultūrinį apraiškų vertinimas eina vėliau. Kalbėdamas apie kultūros ir religijos santykius prelegentas pastebėjo, kad kiek religijoje reiškiasi ne vien Dievas, bet ir žmogus, aktyviai atsakydamas į Dievo kvietimą, tiek religija įeina kultūros sritin. Kultūrai reikšmingas medžiaginio pagrindo, kurį sudaro gamta ir aplinka. Kultūra yra būdingas žmogishkas veikimas, toks veikimas, kuris daro pažangą.

Šiam pranešimui koreferentu buvo kun. dr. Andrius Baltinis, kuris, plačiai apibūdindamas referatą, išskėlė du pagrindinius reikšmės klausimus: kokių vaidmenį dorinė vertė vaidina kultūros sąvokoje ir ar kultūra yra kintama? MMK nariai gyvai diskutavo iškeltais klausimais, patiekdami vertingų pastabų šioms klausimams spręsti. Kun. dr. J. Urbonas buvo išrinktas nauju MMK nariu.

• Benediktas Babrauskas

Liet. Studijų institute kalbėjo apie literatinį prieauklį. Pradėdamas nuo Adomo Mickevičiaus 100 metų mirties sukakties, jis labai augštai įvertino jo tėvynės meilės išraišką pirmajame "Pono Tado" posme. Tačiau sugretindamas jį su Simanu Daukantu, jo bendraamžiu, prelegentas pasisakė už šį pastarąjį, kaip pavyzdį jaunajai mūsų kartai. Nors gyvendamas Petrograde ir dirbdamas valst. bibliotekoje, nelyginant, dabar kas nors iš mūsų Washingtone, Kongreso bibliotekoje, tačiau rašė tik lietuviškai. Neragino Babrauskas taip pat imti pavyzdžio iš Jurgio Baltrušaičio, kuris toje lietuviškai rašė, su rutų ninku, o lietuviškai literatūrai paliko tik savo senatvės nuotrupas. Lietuva, pasak prelegento, gali būti ir išeivijoje, nors ji skaičiais būtų labai nedidelė. Toks dr. Vincas Pietaris, gyvendamas tolimoj Rusijos šiaurėje, ir nei su žmona, nei su vaikais negalėdamas lietuviškai susikalbėti, tačiau pats vienas buvo gyva literatūrinė Lietuva. Lietuviškai rašė ir Jakštas, nors mokėjo ir daugelį kalbų. Jaunasis lietuviškos šviesuomenės pareiga yra sekti šios pavyzdžiais ir neskriausti lietuviškos literatūros išsųk rašant svetima kalba. Geriau yra rašyti lietuviškai, o paskui verstį į svetimas kalbas.

• Oskaro Miesčaninovo kūrinių paroda atidaryta Los Angeles Apskrities muziejuje ir tęsis iki vasario 27 dienos. Išstatyta 23 skulptūros ir 23 piešiniai. Apie tai pranešdamas "Los Angeles Times" pažymi, kad šis Paryžiaus menininkas yra gimęs Lietuvoje. Į Paryžių jis atvyko 1906 metais.

• Kun. dr. Antanas Juška

kalbėdamas Liet. Studijų institute apie tris jaunimo kelius, paminėjo, kad tie keliai yra: totalizmas, sekularizmas ir katalikybė. Totalizmas yra būdingas antikrikščioniškumui, antidemokratiškumui ir antisemitizmui. Jis reiškiasi įvairiomis formomis žmonijos gyvenime. Pasiklausius laikais jis pasireiškė antropologine forma vokiečių nacizme ir sociologine forma — komunizmas. Kitas kelias, kuris siūlė šiuo d'eny jaunimui yra sekularizmas. Tai yra noras išlaikyti Vakarų civilizaciją, nemieriant krikščionybės. Jis labai pabrėžia žmogaus laisvę ir visai nepabrėžia skirtumo tarp tiesos ir klaidos. Ekonominiam gyvenime jis leidžia žmogui vartoti žemiškas savo gėrybes neatsižvelgiant visuomenės reikalų. Krikščionybės filosofija yra pilniausiai atstovaujama katalikybės. Pagrindinė jos žymė, dėl kurios ji yra priimtina ir ne-krikščionims, yra jos natūralumas. Ji yra atsiremusi prigimties įstatymu. Į žmogų ji žiūri kaip į nedalomą asmenį. Į šeimą čia žiūrima, kaip į pagrindinę visuomeninio gyvenimo grandį. Žmogaus vertė pažeidžiama, kai jis be kaltės padaro-mas bedarbiu.

Sugretindamas visus tris kelius prelegentas pastebėjo, kad iš jų pasilieka galutinai tik du. Nes sekularizmas, neturėdamas didelių idėjų, nesukelia pasišventimo.

• Stefanijos Paltanavičienės jaunystės dienų aprašymai išėjo atskiru leidiniu, pavadinu "Atsiminimai". Knyga turi 55 pusl., išleista South Bostone, Mass. Autorė yra gimusi 1880 metais, kaipurį laiką redagavo "Amerikos Lietuvių", beveik per 20 metų rašė "Magdutes pasaką" seniausiais lietuvių radijo programai Naujojoje Anglijoje, vedami Stepono ir Valentino Minkų. Autorė mirė 1954 metais ir jos dukterys Valentina ir Irena padarė gerą paminklą savo motinai. Nėle išleisdamos jos šiuos atsiminimus. Autorė paprastais žodžiais nupasakoja savo kūdikystę Panemunėje, Kauno tvirtovės statymą (kur daugiau dirbo atkeliavę rusai, nes lietuviškas nepasitikėta) aprašo anų laikų mokyklą ir mes sužinojome apie buvusią Lietuvą visą eilę vokiškų pradžios mokyklų, nupasakoja gyvenimą Garliavoje, pavaizduodama daugelį mažai žinomą "kvieslę" — au-deklų apsiūtą kultūrę, su rutų vainikėliu ir spalvotais raiščiais, naudojama kvieisti į vestuves. Aprašo Mariampolę, Prienus — koks ten buvo gyvenimas praeito šimtmečio pabaigoje, platonai pasakoja, kaip įėjo vaistininkės mokslus Rusijoje, pagaliau — kelionė į Ameriką. Atsiminimai gal ne tiek imponuoja kokių faktų naujumu, kiek nuo širdumo.

• Prof. Vaclo. Biržiška naujai perredagavo "Lietuvių bibliografiją" iki spaudą uždraudžiant. Taip pat jis yra baigęs parašyti "Aleksandryną", kur yra sutraukęs visas žinias apie senuosius mūsų rašytojus. Tačiau dabar klausimas, kas tuos darbus išleis?

• A. Mažulis šiuo metu daug laiko skiria rinkimui medžiagos Lietuvos Enciklopedijai. Rengiasi aplankyti d'esn'asias bibliotekas, žiūrėdamas ką čia Amerikoje galima rasti. Klausimas darosi aktualus, kai jau visi ankstybesnės enciklopedijos tomatai yra panaudoti.

LIETUVA NAUJAUSIOJE POEZIJOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

vynės meilės ir ilgesio. Tų 37 iš Parnaso čia susirinkusiųjų tarpe pasigendame ir vieno kito (F. Kiršos, P. Orintaitės, J. Kėkšto, V. Pročiūnaitės, V. Šlaito ir kity), vienas kitas čia naujas vardas, vieno kito poėtinis įnašas nevienodo lygio. Tačiau bemaž visi jie nepraeina nežiniom pro aną minėtą dešimtį ar penkiolikos metų sope — jie visi, kas skardžiau, kas silpniau, dainuoja apie Lietuvą.

Tam veningam chore gali išskirti susimastymą ties gamtovaizdžiu, tylią kančią, rezignaciją ir viltį ir kovingą nusiteikimą.

Susimastymas ties gamtovaizdžiu

Nors peizažas ir neišsuktų gilesnio susimastymo, bet kaip kontrastas dabarčiai ties daug savo žemės netekusiamjam. Jam tada vasara tas metas, kai "laukai plaukia žydinti duona ir vėjas pina rugių vainikus" (B. Auginas). Net nebereikia nė klausyti, koks tas metas, kai "lan ka atlinguodami vyrai vienmarš kiniai neša ant žvilgančių dalgų baltą dienovidžio saulę" (H. Nagys). Ir nors "geležiniai gruo do pirštai į žemę sminga", bet "ilgas, žerintis žaibas atveria dangų" (t. p.). Taip iš gamtovaizdžio palengva auga viltis: kinta metų laikai, kinta amžiai, praeis ir tėvynės žiema, apie kurią kadai taip pat giedojo Maironis.

Dar atviriau pasisakoma, kai prisimenama kūdikystė ar vaikystė gimtojoje žemėje, ta svajonių šalis (Eldorado), kurios netekta. Ne visiem lemta ten grįžti ir tą šalį, kur rudenį "vėjas atsiduoda žole iš raistų ir markos linai":

Tai ten, tuos kambarius glūdiuos su snaudžiančiais langais, Gyveno mūsų giminės senolis, O mano tėvas iš ilgų kelionių Ten grįžo mirti. (O. V. Milašius).

Tačiau "Meilė (suprask: tėvynės meilė), tartum kokia išvidinė saulė, pakilo ties sena atsiminimų šalimi, ir nusikridau toli, labai toli, kaip kažkada savų kelionių sapno dienomis" (t. p.). Didelė tragedija, anot Vaizganto, atsijimas nuo savo žemės kamieno, nuo jos gamtovaizdžio, mirimas ryšio su žeme. Kaip būtų brangu, kad jis vėl atgytų, kad galėtų klausytis "nepalaidotos žolės kartaus šiurinio", kad išgirstum "neregėtą vasaros skambėjimą" (A. Nyka-Niliūnas).

Svetimybėje vis stovės akys gimtieji vaizdai: Atlėks ir paukštės šarmasparnės, Nutūps ant lango atbrailos — Iš užneštos nebutimi pakalnės. (J. Augustaitytė-Vaičiūnienė).

Kai šaukia griežlė, vilnis ar žolė: "Atėik, atėik", ir poetas tyliai atsaukia: "Atėik, atėik..." (K. Bradūnas), nes jam pareiti neginta, jis tik gali laukti.

Anas minėtas gamtos reišmas laiduoja pasikeitimus, tremtinio grįžimą. Nes nors jis "pamiršti negali, kaip kas rytas nuo aušros, šiaurės vakaruose, nuo baltos kalvos, pušys trys tavin žiūrėjo" (J. Zmuidzinaitis), jam jau gimsta viltis, kad "pro liūtis ir pro žiezulingus vėjus ir vėl linksmi kalenimai kvatos" (V. Ališas). Ir jam tenka ranka numot į gražiausią pietų krašto vaizdą, nes n? jam "dziugiai čia šypsoji diena" (J. Mikštas). Kad ir tik kukliai, bet tiesiai pasakyta čia tai, kas kitų imantresniū stiliūm, simbolika ir mis tika išreikšta. Susimastymas ties svetimu gamtovaizdžiu —

netikras ir dirbtinis, ties savuoju — tikras ir nemeluotas.

Tyli kančia, rezignacija ir viltis

Net ten, kur įieskoma amžinybės grožio (M. Vaitkus), ar svarstomas nueitas gyvenimo kelias (K. Jurgelionis), ar džiaugiamasi jaunystės pergale (Stelingis), ar būkštaujama dėl trumpos jaunystės (Audronė), vis atsiremama į savo žemę, į prarastus namus, kur dainuojama apie likimą, kurs "verksmo nemaio" (J. Aistis), kai audro roj atrodo, jog "tik išgelbėt gal stebuklas" (B. Rutkūnas), kai net darosi "baugu gyvent ir tikėt" (S. Santvaras), kai visą laiką žmogus jaučia "vargą" prie širdies" (P. Babickas). Visai tai susiję su tylią kančią ir rezignaciją, su dalios uždėta našta. Prarasto gėrio prisiminimas kiek palengvina kančią (V. Ališas), bet ima baimė, kad "kojos nepavirstų šaknimis" (A. Nyka-Niliūnas), t. y. kad nepasiduotum svetimam, apgaulingam gėriui, kad jis tavęs mirčiai neužliuliuotų.

Tuo atveju laimingesnis tas, kurs praradimo kančią gali įprasminti augštesne vertybe, o ne beprasme klajone:

Kaip peteliškę vaikas gauda, Taip vejamas rytojų.

Laimingas tas, kuris prie kryžiaus

Susimastyt sustoja. (G. Tulauskaitė).

Tai ta pati mintis, kurią žadino ir Maironis, ragindamas bėgti prie maldos, kai skausmas širdį suspaus "kaip peilią". Nes "mūsų žemės širdis — Šiluva" (A. Kairys), kur kartų kartos rado paguodos ir nusiramimo "I šiluvą grįžk, pas Aušros Vartus" (J. Kruminas). Bet tatau išėina iš rezignacijos ribų ir veda į tvirtinę viltį.

Anas minėtas beprasmes klajonės poetas tik su ironija bepalydi, kai psuodo aušra pergyvenama, bežiūrint kaip ji "bokaluoš lūžo" (H. Radauskas). Tai prastas apsiminimas, žemos rūšies. Ar jis ką begali padėti, kai jau "įkapęs pasiūtus" (L. Andriekus). Ir ne valiuotoj laimė, kai poetas skundžias, ko jis atklydęs į šį "kraštą piniginių" (A. J. Jokubaitis). Jis būtų laimingesnis "prie skurdžiausios žibalinės lempos" (t. p.). Bet kiek daug jau išsižadėjo anas "skurdžios žemės", kurią, per daug skurdų į sielą įsirežūsia, paliko. Ir tik nuoširdieji galėtų pasakyti, kad "Amerikoje kojos, širdis gi Lietuvoje" (L. Žitkevičius). Kitaip žmogų kaip "menką lapą vėjas nusines" (M. Bavarskas), t. y. jis bus prastas ir naujo krašto pilietis.

Neišsamiams tėvynės ilgesys (J. Kruminas) kuria arba viltį, arba kovą (rečiau vieną rezignaciją), jei tik nesame "išdidūs, nors akli" (V. Kazokas), jei mus lanko atminimas, nors ir "atdaram karste" (K. Grigaitytė), jei tik nebijo "didžiųjų asarų kančia mažoji" (A. Bendoraitė).

Kovingasis nusiteikimas

Iš skausmo ir ilgesio, kaip mi nėta, kyla ir kova. Po kovos ne visi žuvg, ir "aš girdžiu, kaip

DĖMESIO!

Ar žinai? Jaunimo diena — švento Kazimiero šventė keliama į sekmadienį kovo mėn. 6 dieną. Ar jau visose lietuvių parapijose katalikiško jaunimo organizacijos ruošiasi tą šventę iškilmingai paminėti?

Tik už tris dolerius turėsi vasaros jaunimo stovyklą didesnę lietuvių kolonijose, liksi katalikiškos spaudos globėjui, katalikiškų organizacijų rėmėjui. Tavo intencija Romoje kasmet bus laikomos šv. Mišios. Išrašyk dar šiandien Katalikiškos Akcijos Fondo narius, metinis mokestis 3 doleriai, pasiskų tai A.L.R.K. Federacijos sekretoriui kun. A. Juška, 1644 Wabansia, Chicago 22, Ill.

gyvųjų kratinėse — keršto būnas dunda" (J. Tyšlavius). Pergalė tam, kas kovojo:

Sirenos jau šaukia, Ir kelsis ir bus, Kas rytmedio lauke Kaip plienas skambus (J. Miškinis).

Poetas jau nebetiki, kad viską pralaimim vien likimo, "niekur nesančio, nebuvusio vardu" (B. Rukša). Jau dabar nebėr vėtos nei rezignacijai, nei abejonei, o yra tik vienas žodis "pergalė".

Ką tu sapnuoji redeno medį /prie kelio, Ką tu sapnuoji vystanti lauko /žolę? Pergalė — pergalė — pergalė — /didžią — nemarią — Vyrų ir plieno kardų ir didvyrių mirties (B. Brazdžionis).

Sibiro tremtinys "viską turi (širdy)", nes kur reikia nugaltėti melą, klastą ir apgaule, ten nedėvima "švelniais drabužiais" (Mat. 11, 8).

Daugeliu atveju savo žemės netekusio širdy vietoj kovos jausmų kuriasi satyra, ironija ir sarkazmas. Premjerai, prezidentai ir karaliai, mano liudijimų laukė, — ir aš teikiu kaip pariką prie taikos stalo juos" (B. Brazdžionis). Poetas perspėja dėl vertybių pasikeitimo "viską malančiame" krašte, nes

Dar šiandien galim viską pada- /ryti: Ant butelio į laisvės žygi joti. Dar šiandien brangsta muilo /burbulai, Rytų bus pervėlai. (A. Gustaitis).

Vaistai prieš arthritis

Dr. J. Bunim, Arthritis Nacionalinio instituto klinikų direktorius, pranešė, kad šiuo metu prieš arthritis išbandomi nauji vaistai: metakortandrosinas ir metakortandrosinas. Abu jie esą keturis kartus stipresni, kaip iki šiol vartotieji, jų užtenka mažesnių dozių ir jie nepalieka blogų pasekmių.

DR. OTTO ZEMAN
CHIROPRACTOR
Nervų — Nugarkaulio — Akių X-Ray
Val. 1 iki 4 v. v. & 6 iki 8 v. v.
3909 W. 26th St. LAwndale 1-1728

Dr. Vytautas Avizonis, M.D.
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Tel. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

DR. J.S. O'CONNELL
DENTIST
Extractions—Plate Work
Hours: Daily 9 am. to 6 p.m.
Mon., Thurs. Eve. to 8 p.m.
CREDIT TERMS
326 SO. STATE ST.

DR. VL. BLAZYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Kasdien nuo 6-8 val. vak.
Šeštadienis 12-4 val. vak.
Trečiad. ir ketv. antr. ir penkt. atst. turti
Tel. ofiso LAfayette 3-0048
Rez.: WALbrook 5-3048

RAKANDAI

Ilgiau tarnaus, gražiau atrodys, mažiau kaštuos iš pirmos ir seniausios

LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS CHICAGO
PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoje
KASDIENŲ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovikų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
LENGVI ISSIMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

KRONIKA

• Kun. Jonas Kuznickis davė naują knygą "Marija kalba i mus". Žinomas laikraštininkas ir beletristas šiuo kartu pasirodė su religiniu veikalu, kuriam visų pirma aprašomos Marijos šventovės Lietuvoje: Aušros Vartai, Pažaislis, Žemaičių Kalvarija. Toliau — duodami platesni Marijos apsirėšimų aprašymai: verkianti Marija Šiluvoje, įvykiai Girkalnyje, Stebuklingas Medalikėlis, Marijos ašaros La Salette, apsirėšimas Liurde, Fatimoje, Belgijos Banneux; aprašoma verkianti Sicilijos Madona, knyga užbaigiamą ištrauka iš Cl. Brentano surašytųjų Kotrynos Emmerich regėjimų apie Mariją. Autorius daugumą šių vietų pats aplankęs, surinkęs vertingų iliustracijų, kurios gražiai pajavina knygą. Šalia apsirėšimo faktų, autorius rašo apie Marijos kultą, jos apsirėšimų prasmę ir iškelia šv. Marijos kaip malonių tarpininkės vaidmenį. Knyga turi 159 pusl.

• Lilian Mickevičiūtės pasisekimą aprašo amerikiečių spaudo, pažymėdama, kad viename koncerte, vieton kitų planuotų dalykų, ji pagiedoj "Tėve mūsų". Ši giesmė ašaras ištraukė publikoje buvusios Anna Kasakas ir ji pasiryžo jaunajai solistei kiek galima padėti.

DR. JUZAS AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Valių ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10-4; antrad. ir penktad. 10-12 p.p. ir nuo 6-9 v.v.
Šeštadienis 10-12 val. pietų
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TE 4-1765

DR. KESTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val.: pirm., ant. 10-12 v. v., ketv. ir penkt. 6-8 v. v. treč., šešt. susitarus
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Namų tel. TRIangle 4-1765

DR. ANTONAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL.: 1-4 ir 6-9
Šeštadienis nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Valandos: Antradienis ir ketvirtadienis nuo 7 iki 9 val. vak. Šeštad. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 3 v. p. p. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telef. WALbrook 5-5076

DR. OTTO ZEMAN
CHIROPRACTOR
Nervų — Nugarkaulio — Akių X-Ray
Val. 1 iki 4 v. v. & 6 iki 8 v. v.
3909 W. 26th St. LAwndale 1-1728

Dr. Vytautas Avizonis, M.D.
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Tel. Murray Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

DR. J.S. O'CONNELL
DENTIST
Extractions—Plate Work
Hours: Daily 9 am. to 6 p.m.
Mon., Thurs. Eve. to 8 p.m.
CREDIT TERMS
326 SO. STATE ST.

DR. VL. BLAZYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Kasdien nuo 6-8 val. vak.
Šeštadienis 12-4 val. vak.
Trečiad. ir ketv. antr. ir penkt. atst. turti
Tel. ofiso LAfayette 3-0048
Rez.: WALbrook 5-3048

DR. OTTO ZEMAN
CHIROPRACTOR
Nervų — Nugarkaulio — Akių X-Ray
Val. 1 iki 4 v. v. & 6 iki 8 v. v.
3909 W. 26th St. LAwndale 1-1728

RAKANDAI

Ilgiau tarnaus, gražiau atrodys, mažiau kaštuos iš pirmos ir seniausios

LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS CHICAGO
PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoje
KASDIENŲ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovikų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.
LENGVI ISSIMOKEJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) nuo 2 iki 4 v. p. p.: 7-9 v. vak. Ligonius priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Ofiso valandos skamb. YA. 7-3526
DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURG
SPEC. REUMATIZMŲ IR BŪNARIŲ LIGOS
Ligonius priima ketvirtadienis 6:30-8:30; kitu laiku pagal susitarimą. Tel. GARDen 4-5869.
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadienis nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienis pagal sutartį
Ofiso tel.: VIRginia 7-0086
Rezidencijos: BEVERly 8-3244

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. Šeštadienis 2-7 val. p. p. išskyrus sekmadienį

Ofiso telef. INTERocean 8-7654
Buto telef. INTERocean 8-7332
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 10756 So. Michigan Ave.
Val.: Antrad. 7-9 v. Penktad. 6-8 Šeštad. 9-12 p. p. ir 1-5 po p. p.

Ofiso telef. YARDS 7-1166
Rezidencijos — STEWart 3-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(Kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1-4 ir 6:30-8:30 p. p. kasdien, išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadienis 1-4 val.

Ofiso GROvehill 6-4020
Rez. HILLtop 5-1566
Dr. Alexander J. Javols
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
Val. 2-4 p. p. ir nuo 7-9 v. vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333
DR. ANTONAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL.: 1-4 ir 6-9
Šeštadienis nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Valandos: Antradienis ir ketvirtadienis nuo 7 iki 9 val. vak. Šeštad. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 3 v. p. p. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telef. WALbrook 5-5076

Tel. ofiso AR. 6-0161, rez. GR. 8-2903
DR. JUZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Val. 12:30-3:30, 6-9 p. p. pirmad., antrad., ketv. ir penkt. 11 val. ryto iki 2 val. p. p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

Tel. ofiso PR. 8-1717, rez. RE. 7-7868
DR. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5148 West 63 Street
Kasdien 1-4, vak. 7-9, 3 tikrai antradienis ir penktadienis. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAZYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Damen Ave.)
Kasdien nuo 6-8 val. vak.
Šeštadienis 12-4 val. vak.
Trečiad. ir ketv. antr. ir penkt. atst. turti
Tel. ofiso LAfayette 3-0048
Rez.: WALbrook 5-3048

Telefonas REllance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN AND SURGEON
(LIETUVIŲ GYDYTOJAS)
8925 West 59th Street
VAL. 1-4 popiet, 6:30-8:30 vak. 1-4 ryto trečiad. ir šeštad. vakarais

Tel. ofiso buto OLYmpic 2-4158
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1-3 v. ir 6-8 v. vakare
Šeštadienis 12-2 v. ir 5-6 v. v.
Butas 1526 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepi, šaukite KEzie 3-2865
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURG
4146 S. Archer Ave.
AL. Kasdien popiet nuo 12-30 v. vak. pirm., antr., ketv. 6-8:30 v. Trečiad. ir šešt. tik susitarus

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgo)
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
7156 So. Western Ave.
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 3 v. p. p. šeštad. 11 val. ryto — 3 v. p. p.
Ofiso tel. RE. 7-1168
Rez. tel. WALbrook 5-3765

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasisiekite smulkių skelbimų skyrių. Skelbimą galite parduoti telefonu: VIRginia 7-6640.

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4557
DR. FRANK C. KWINK
(KVIEČIŲSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1851 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 3 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINES LIGOS
2423 West 63rd Street
(Kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 popiet.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius priima pagal susitarimą susitarimui skambinti GHO. 6-1321. Jei neatsiliepi — VINcennes 6-3906

Ofiso ir buto tel. HEmlock 4-5813
DR. A. NARBUTAS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad., ketv. ir penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad. 10-12 val. ryto. Šeštad. 2-4 p. p. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso YARDS 7-3526
DR. VINCAS PALIOKAS
4038 Archer Ave.
(Prie California Ave.)
Val.: Pirmad., trečiad., ketv. ir penktad. 6:30-8:30 popiet; antradienį ketv. ir penktad. 12 iki 6 val. popiet; šeštadienį — 12-4 val. popiet

Buto telefonas EUclid 6-2806
Ofiso tel. OLYmpic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
(DENTIST)
1405 S. 49 Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 p.p., 2-4 p. p., 6-9 p. p. Šešt. 9-1.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 8-6 val. vak. Šeštad. nuo 1-5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą
Telef. VICTory 2-1484. Resid. 2257 W. 23 Pl. Telef. FR. 6-5941.

Ofiso telefonas — BLShop 7-2525
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Ofiso ir buto tel. ARdmore 1-1493
DR. VINCAS RASLAVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5015-5025 N. Paulina Street
(Bethany Methodist Ligoninėje)
Val.: Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Telef. REpublic 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINES IR ORTOPEDINES LIGOS
2435 West 69th Street
Val. kasdien 10-12 ir 5-8 val. vak. išskyrus pirmad. tik nuo 5 iki 8 v.v. Šeštad. 10-12 val. Kitu laiku susitarus

Tel. ofiso CL. 4-0253, rez. GR. 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
3945 S. Ashland Ave. (Kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30-8:30 val. vakare.
Šeštadienis 2-4 val. popiet.
Rez. 8053 S. Campbell Ave.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REllance 5-4410
Rezid. telef. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. 7-8 p. m. Penktadienį tik popiet.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepi visurinėti telefonai, šaukite MIDway 3-0001

Ofiso tel. Cliffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 W. 47th St.
Kampas 47th ir Hermitage
VAL.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val. išskyrus sek.

KIPRO SALOS PASLAPTYS

Surasta Alasija. — Giminytė su Hititais.
— Raštų paslaptys

DR. K. MATULAITIS, MIC, Marianapolis, Conn.

Už keturių mylių į pietus nuo Famagusta uosto, Kipro saloje, prancūzai archeologai, ilgai besirausdami žemės, atkasė Alasijos pilies-miesto paslaptis. Šiuo 1955 m. sausio mėnesį "The New York Times" pranešė, kad archeologo dr. Claud Achaefferio vadovaujama prancūzų archeologinė ekspedicija surado senovės Kipro salos sostinę, kuri prieš 3,500 metų buvo prie jūros, o dabar pasitraukus už 4 mylių nuo kranto. Tais laikais Kipro galingi kaimynai buvo du: hititų imperija Mažojoje Azijoje ir Egiptas, atsipalaidavęs nuo hyksų vėsapatavimo ir sukūręs XVIII dinastijos naują karalystę. Žydų tauta tuo metu buvo Egipto nelaisvėje. Alasija buvus galinga 1,600 m. pr. Kristaus g. Ji galėjusi konkuruoti su Kretos karaliaus Minos piliimi ir laivynu.

Surastos didžiulio m'esto liekanos. Jo plotas užima 3/4 ketvirtinės mylios (viena mylia yra lygi 640 akrams). Miesto sienos lengvai galėjo sutilti 5,000 — 10,000 gyventojų. Iš čia Alasijos laivai gabeno varį ir k'tas nauges Egipto faraonams, turėjo santykių su fenikiečiais, kretiečiais. Jų santykiai su galingais kaimynais hititais nėra pilnai aiškūs. Iš hititų dantiraščių mokslininkai suradė, kad karalius Arnundas (c. 1385 — 1375 pr. Kr.) valdė Alasiją, kad hititų karalius Maduvatas apė 1,250 metus užpuolęs Alasiją, norėdamas priversti paklusti iš naujo hititų imperijai. (Zr. O. R. Gurney "The Hittites, 1952, London, p. 46-52 etc.).

Alasijos pilis-miestas buvo pastatytas stipriai; iš sausumos pusės ji buvo beveik nepaimama. Siaurės, vakarų ir pietų šonais ėjo m'žiniškų akmenų siena, o iš rytų pilį saugojo platus upės ir jūros vanduo. Iš to sprendžiama, kad atėjūnai sukūrė Alasiją, atvykę Kipro salon laivais. Kas jie? — Nežinoma. Šis pirmasis Alasijos miestas esąs pastatytas XVI šimtmetyje pirm Kristaus. Tais laikais hititų valdovai, anot dr. Sidney Smith (Alalakh and Chronology, 1940), tarp 1650 — 1550 buvo: Labarnas II, Hatusilis I, Murailis I, Zidantas I.

Archeologai randa, kad šis pirmasis miestas išgyveno sunkią nelaimę, greičiausia smarkų žemės drebėjimą apie 1250 metus pr. Kr. ir jo sienos sugriuvo. Pilis kuriam laikui išnyko. Kiek vėliau buvo pastatyta nauja pilis — tvirtovė. Miesto gatvės buvo tiesios, pastatai —

keturkampiai. M'esto sienos buvo sustiprintos 12 pėdų pločio, nedegty plytų siena. Bet nauja siena tvirtovės neišgelbėjo. Uspės potvyniai, lietūs sugadino plytas išplovė. Randama yra nauji miesto sustiprinimai. Vsa tvirtovė buvo sudaryta iš didžiulių ketvirtinių skmenų: 12x12 x4 pėdų. Vienas akmuo svėrė 60 tonų. Akmenys iškalti akmenų laužykloje, atgabenti miestan ir įtašyti sienon. Ir tai padaryta prieš 3,000 metų, kai ir dabar nebūtų lengva tokį darbą atlikti. Iš akmenų siena gerai išsilaikė po žemių sluogsniu iki mūsų dienų. Ji daro didelį įspūdį archeologams ir lankytojams.

Netoli tos pat Famagustos 1949 meta's buvo rasta dviejų pėdų statula, vaizduojanti Baalį, Sirijos ir Fenikijos dievaitį, pasipuošusį jaučio ragais galvą ir prisidengusį priejuoste šlaunis. Tuo laiku prancūzų mokslininkai teigė, kad toji statula bus daryta apie 1,300 metų pr. Kr. Kipro, Kretos, hititų ir kaikur Egipto vaizdaraščiai yra labai panašūs; rodo tarpusavę įtaką ir rašto eigą, plėtimąsi, tobulėjimą. Etruskų alfabetas, Vėnetų senovės raštas, turi daug tų pačių rašmenų kaip ir Kipro salos skieneniavimo rašmenys. Neuztikau, kad mokslininkai būtų atkreipę savo dėmesį į pastarąjį panašumą; gal paaiškėtų Kipro rašto daug nesuprantamų ženklų.

Kol nėra perskaityti Kipro salos raštai, pasilieka neperskaityti ir Kretos salos pasilikusieji įrašai. Ir ne vien rašmenyse yra giminytė tarp tų kraštų. Archeologai randa hititų žmonių palaikotų Kipre. Visai galimas dalykas, kad tos visos senovės tautos turėjo ir artimą bendrą visoms kalbą. Deja, anot D. Diringerio, (The Alphabet p. 165) jų kalba pasilieka mums gili paslaptis.

JONAS GRADINSKAS
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONŲ
TAISYMAS

"PASKAMBINIKI PRIEŠPIET —
ATVAŽIUOSIM POPIET"

J. G. Television, 944 W. 35th St.
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvi — ir geriau ir pigiau!

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA

4 WGES stotis — Ranga 1390
PIRMAD. ir PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
SEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlack 4-2413

Naujas įtaisas pilotams

Tyrimų inžinierius Tom Tomlinson bando naują įtaisą sprausminių lėktuvų pilotams. Bandymai daromi laboratorijoje prie 65 laipsnių žemiau nulio. Grubus manekenas vaizduoja pilotą, kurį tas įtaisas nelaimės atvejuje automatiškai išmeta iš lėktuvo ir atidaro saugumo diržą lėkti su parašiutu.

TARP KITA KO

(Tęsinys iš 3 pusl.)

tojus, kaip prie japoniškos kurybos, kuri esanti daili ir trapi kaip vyšnios lapelis, prieiti. Amerikoniškam skaitytojiui tai bus kartokas pipiras, bet ir ji jis turės sukratyti.

Jaunas amerikietis japonų lit. dėstytojas Donald Keene išleido brošiūrą apskritai apie japonų literatūrą, kur ypač daug vietos skiriama japonų poezijai. Jos, kaip žinome, daug yra prirašę net patys imperatoriai.

★ ★ ★

Sakoma, kad sovietų menininkai "realistai". Žinome ir koks jų tas "realizmas": toks, kokio partijos bižnas reikalauja. Aišku, kad tokiame "realizme" reikia nepaprastos fantazijos. Kas tokių sugebėjimų neparodo, tas tuojau nutildomas. Nebepasitenkinti savosios tikrovės fantaziniu, jie pastaruoju laiku grėbėsi naujos kurybos: atitaisinti buržuazinio pasaulio fantazijas. Antai: savo scenoje sta-

**NEO UZSISENEJUSIŲ
SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ
IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ**

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai pailsėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIAIS. Taipgi pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplėšimą tarpinių. Yra tinkamas vartoti nuo žiūstančios, suskilusios odos dervinų, odos išdėrimų ir t. t. taipgi tinkamas vartoti vaikučiams kada pasirodo skaudus išdėrimas nuo vystyklų. Jis yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsilyksite Money order į:

LEGULO, Department D.
5418 W. Eddy St. Chicago 24, Ill.

**SAUGUS
BALDUS
PERKRAUSTYMAS**

IS ARTI IR ARTI
Naujas 1955 specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sažiningas patarnavimas.
Saukite:
R. S. ERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Tel. VI. 7-2972

herojus", aišku yra pavyzdys visiems Maskvos žiūrovams. Komunistiniai fantazieriai ryžosi "atitaisyti" ir brolių Girmų "su-fals'fikuoja" pasaką apie sniego karalaitę ir nykštukus. Naujoje scenoje nykštukai parodomi žauriai kapitalistų išnaudojami, nes kažkur kalnų uolose turi kasti uranijų. Išvaduoti iš imperialistų, jie patalpinami į puikias kolchozo patalpas, kur kiekvienas prie lovos randa staliuką su komunistų dievuko statulele ir jo raštų tomu. Šią žinią iš Rytų Vokietijos pranešdamos, vieno amerikiečių dienr. bendradarbis prideda: Ir "pataisyti" nykštukai laimingi gyvena tol, kol nukryps nuo partijos linijos...

Daug neįtikėtinų fantazijų sovietai pripasakoja savo žiūrovams apie "supuvusį vakarų pasaulį", bet kartais jų fantazija tiek toli nueina, kad vargu ar bepatiki pati kvailiausia jų kolchozo kiaulų šėrikė. Antai: širdami, kad Italijos "liaudis" pamažu sprunka iš Togliati diktatūros, jie visokais būdais nori sukompromituoti ir pažeminti JAV politikos bei diplomatijos prestižą. Komentuodamas C. Boothe Luce paskyrimą Italijai, sovietinis užsienio politikos žinovas nuskėdžia, jog ši JAV atstovė Italijai paskirta ne dėl kokių ten politinių sugebėjimų, o vien dėl to, kad turinti tokias pat gražias kojas, kaip ir Marlene Dietrich.

Tilvyti, T. lvyti, tokių linksmy juokų ir Kuntaplyje retai tebūdavo. j. br.

**TIKSLUS IR RŪPESTINGAS
PAJAMŲ MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS**
2737 West 43rd St. Telef. CL 4-2390

Kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.; Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 7 val. vak. Trečadieniais uždarota

SIMAČIAI,

REALTY, BUILDERS, INSURANCE

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJOSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS—PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAilbrook 5-9209

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 West 59th Street Tel. GRovehill 6-9136
M. CESAS, patyręs auto specialistas

PIRKITE VISUS SAU NAUJUS BALDUS

Pagal mūsų lengą išmokėjimo planą \$2.00 į savaitę

Didžiausias pasirinkimas plačiai garsinamų firmų baldų ir namų apyvokos reikmenų už žemiausias kainas

- Miegamojo baldai
- Įvairiausi kilimai
- Valerijos aparatai
- Salono baldai
- Matracai, ir spjuokles
- Namų apyvokos reikmenys

Atdara pirmadienių ir ketvirtadienių vakarais

**GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCES
AND FURNITURE CO., Inc.**

2876 W. Cermak Rd. Telef. Bishop 7-3333

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000 Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augstus dividendus

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

DRAUGO RADIJAS

5 KARTUS SAVAITEJE NUO 8:30 V. V.

Per radijo STOTĮ WOPA (1490 AM — 102.3 FM)

- Politinės Žinios
- Chicago's Žinios
- Religinė Valanda
- Lietuviška Muzika
- Filmų Apžvalga
- Sporto Kronika
- Politinė Apžvalga
- Kultūrinė Kronika

KLAUSYKITE DRAUGO RADIJĄ

Atsukite radiją į stotį WOPA (1490 AM ir 102.3 FM
Kas vakarą 8:30 iki 9 val. vakaro

**JEI TELEVIZIJA NEVEIKIA,
TUOJ! DAINĄ KREIPTIS
REIKIA!**

SAŽINGAS TAISYMAS SU GARANTIJA
inž. A. SEMENO priežiūroje

DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service
3130 S. Halsted-DA6-6887

LIETUVIŠKA ISTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE **SAVINGS & LOAN ASS'N**

2555 West 47th St.
CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1085
B.R. PETKIEWICZ PRES.

INSURED
UP TO
\$10,000
3%
ON SAVINGS

**LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS**

5759 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533

TOWING SERVICE 24 VAL PAROJE

Tel. dieną nuo 6 val. iki 8 val. vak. REpublic 7-9533;
Naktį nuo 8 val. vak. iki 6 val. ryto WAilbrook 5-3220

Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.

Vakarinę pamainoj nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vak. dirba motorų specialistas DAN BOSCO.

Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

**MES PRISTATOME ANGLIS IR PEGIAMS ALIEJŲ —
DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS.**

Service

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai keletą blokų ar keliasdešimt mylių. Reikale šaukite mus. Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Tel. VIRginia 7-7097

TAUPYKITE
Chicago's Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS \$53,000,000
ATSARGOS FONDAS \$4,000,000

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šėtad., nuo 9 v. ryto iki 4 p. p.
VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečadieniais visai neatidaro.

CHARTERED AND SUPERVIZED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIRginia 7-1141

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

**PLANINGAS TAUPYMAS VISADA
NEŠA GERUS DIVIDENDUS**

1905 **50** 1955

MUTUAL
Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747

Nemėgiamas modernizmas

JADV. DOBKIEVIČIŲ-PAUKŠTIENĖ, Chicago, Ill.

Meno klausimas mums ne-
mėgiamas. Yra nerimstamų, kurie
nori suprasti tikrąją, taip
pat ir šio laiko meno kryptį —
modernizmą. Nerikliai nei ypa-
tingo paaikškinimo, nei įkalbinė-
jimo, kad modernizmas menas yra
neatskiriamas nuo šio laiko ir
yra reikalingas. Modernizmas ar ki-
toks meno kūrinys buvo ir ge-
ras ir patrauklus, jei jis išplau-
kia iš kūrinio vidaus, kurtas su
supratimu ir skoniu.

Ankstyvesniuose amžiuose, o
ypač šiame laike, dailininkai ne-
kreipia dėmesio kokiomis prie-
monėmis atliekami kūriniai, bet
žiūri, kaip išgauti tai, kas per-
gyvenama. Šiame laike menininkai
net atsisako spalvų, dažų ir
kitų įprastų priemonių, kad pap-
rasčiausiu būdu išgautų deko-
ratyvumą. Visa tai įrodo, ko-
kia nerimstanti šiandien žmo-
gaus siela.

Isigilinus į moderniojo meno
kūrinį galime rasti jame dau-
giau vertybių, negu šiaip sau
kokiame natūralistiniame vaizde
lyje, kuris ištikrųjų nieko ne-
pasako.

Ir gal tada bus pajausta, kad
tie visi suraizgymai, sulamdy-
mai yra vietoje, yra reikalingi,
rūpinami, gyvenantieji kūriniai
neatskiriami nuo šio laikotarpio,
ir net besiveržiant numatyti kas
bus ateityje.

Nauja karta, naujos kryptys

Tiesa, mūsų menas jaunutis,
mes neturime savo meno tradi-
cijų. Mūsų menas išplaukęs iš
liaudies, yra vienas iš charak-
teringiausių tautų meno; ir kas
svarbu, labai skoningas, kas ir
kiekvienam individualiam meni-
nikui yra būtina. Dabartinėje
mūsų kartoje, atrodo, yra su-
miesčioniškumo tendencija —
besielė, pigi, be problemų, pigiai
įgyta. Nenoriai gilinamasi į tik-
ras meno problemas, permažai
naudojamosi meno studijomis.
Daug kam gali atrodyti, koks
tai per menas, jei iškart jis ne-
suprantamas, ar jei tik menininkas
arba koks meno kolekto-
rius gali jį suprasti.

Reikia atsiminti, kad nei vie-
name laikotarpyje nėra buvę,
jog žiūrovui (ypačiam eliniam),
iš karto patiktų, ar jis pakan-
kamai būtų supratus meno kū-
rinį, sukurta jo gyvenamajame
laikotarpyje. Pvz. iš meno is-
torijos žinoma, kad net ir genia-
lusis Mikolas Angelas, Rem-
brandas ir daug kitų gerųjų
dailininkų turėjo skaudžiausius
pergyvenimus, dėl priekaištų jų
kūriniais. Vieniems atrodė jų
kūriniai permuskingi, pertam-
sūs ar panašiai, nes tai nebuvo
įprasta to meto žiūrovams. Tas
pat buvo ir su impresionizmu ir
dabar su moderniojo meno kū-
riniais yra. Be abejo, bus dar
vis naujos ir naujos meno kryp-
tys, o tuo pačiu ir neaiškumai
meno klausimais. Tie neaišku-
mai daugiausia susidaro perein-
ant iš vienos krypties į kitą,
nes būtų gaila lengvai skirtis
su buvusiais prisiminimais.

Jaunieji eina su nauju gyve-
nimu ar net bėga jam už akių.
Jie nerimsta savo viduje. Jų ne-
galima sulaukyti nuo naujy-
bių, įsiskojimų. Jie mokosi iš
praeities, bet tuo nesitenkina ir
kuria pasaulį savaip norėdami
užbėgti gyvenimui už akių. Da-
bartinis gyvenimas — chaosas.
Atomo laikotarpis tyčiojasi iš
sentimentų. Tingūs amūrai, mei-
lės deivės yra nutrenktos gyve-
nimo skubotumo. O kas neįsten-
gia bėgti kartu su gyvenimu,
tas pasitenkina arba senais sen-
timentais arba apsikrauna men-
kaverčiais fabriko išdirbiniais,
kurie yra patogūs tuo, kad jais
visuomet galima lengvai atsikra-
tyti, nes yra rėgūs, laikinai akį
apgauja, o nusibodus išmeta-
ma.

Nuosirdumas ir manierizmas moderniame mene

Bet ne visur galima apskai-
sioti beverčius daiktus. Mūsų
scenovaizdžiai, knygų ilustra-
cijos, viršeliai — neįmanomi be
dailininko pagalbos. Skaityto-
jas gali apibūdinti savaip skai-
tomą knygą taip pat ir jos ilus-
tracijas. Jei skaitytojas protes-
tuotų prieš dailininko naujy-
bes iliustracijose, tuo pačiu —
ir prieš dailininko vidinius išgy-
venimus, išsakymus. Skaityto-
jas turėtų tendenciją sugriauti
dailininko pergyvenimus perska-
ius.

Dail. Dobkevičiūtė-Paukštienė

tytoje knygoje ir stabdytų juos
naujai atkurti. Netikslu reika-
lauti iš dailininko daryti kitaip,
o ne taip, kaip jo vidus nusa-
ko, t. y. kaip jis jaučia šiame
moderniame gyvenime.

Randama netikslumų ir mo-
derniniame mene, kaip ir visur:
maneriškumas, neišbaigiamu-
mas ar tarsi perdaug eskizinių
pobūdžių ar pan. Meną supran-
tantis nedarys skirtumo tarp
meno krypties, jei tik geras kū-
rinys. Iliustracijos — svarbu,
kad būtų atliktos su įsijautimu
ir gerai. Galima reikšti daugiau
simpatijos vieno ar kito daili-
ninko kūrybai, bet kažin ar tiks-
lu būtų juos rūšiuoti pagal jų
įsiskojimus, veržimąsi į nauje-
nybes. Mums, lietuviams, kūry-
bingai, nors meno atžvilgiu jau-
nai tautai, yra būtinas dalykas
nesustingti vietoje, bet veržtis
pirmyn. Reikia džiaugtis savo
jaunimu, kad jis veržlus ir jau
nemaža jaunųjų dailininkų yra
įžengę į pasaulio šviesą. Jie įro-
do pasauliui mūsų tautos kūry-
bingumą ir pažangumą.

GARANTUOJAMI TV PATAISYMAI

Naujas greitas patarnavimas
"Credit", jei pageidaujama
\$3 SERVICE CALL
CLiffside 4-2141
FRontier 6-4950
U. S. OLYMPICK
TV SERVICE
1535 W. 47th St.

DABAR LAIKAS STATYTI!

Nemokamiems apskaičiavimams
Saukite Hilltop 5-3979
GIBSON CONSTRUCTION CO.

10146 S. Vincennes Ave.
Licensed and Insured
NAUJI NAMAI
• Remontas • Garažai

Telef. REpublic 7-5833

ADOMAS VAITKIVICIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo
sistemos įvedimas, perdūri-
mas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas

ATLAS FUEL CO.

Aistovas
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

KRONIKA

• Filosofo Emanuelio Kanto
kilmė susidomėjimas padidėjo
jo 150 metų mirties sukaktuvio
proga. Vokiečių klaidiečių or-
ganas „Memeler Dampfboot“
išleidė tuo reikalu straipsnį ir
istisai paskelbė Emanuelio pro-
tėvio prašymą toliau kilmę Klai-
pėdos apskrityje viršinkui at-
dėti mokėjimą skolas.

Straipsnio autorius Andrūš
A. Kurschat pastebi, kad per-
mažai yra žinomas faktas, jog
vokiškosios filosofijos kūrėjas
yra kilęs ne tik iš Ordono žemių,
bet ir iš Klaipėdos krašto. Ypač
klaidiečiai turėtų nepamiršti,
kad Kanto gyslose tekojo klai-
pėdiečių kraujas. „Vietovardžiai“
kaip Kantwein (gal būt Kan-
tuvėnai) sako, kad Kanto var-
das pas mus buvo įprastas. Kanto
protėvis į šaurę nuo Klai-
pėdos turėjo sklypą žemės, žy-
mimą 242 nr. 1693-98 metų tar-
pe jis gyveno Friederichsstadte,
vertėsi balniaus amatu ir ban-
dė Klaipėdos apskrityje laukti
smuklę, „Keller Kummeter“, bet
subankrotavo.

Savo ūkį Jonas Kantas nusi-
pirko už 400 lenkiškų florinų be
skolos. Keturiuos karvės, keturi
arkliai, vienas vežimas, vienas
arklas, vienos rožės, vienas ka-
tilo vašas virš ugniakuro ir kiti
dalykai yra minimi pirkimo akte.
Po penkerių metų Jonas Kan-
tas turėjo šias skolas: nesumo-
kėtų valstybinių mokesčių buvo
288 markės ir 35 šilingai. Mo-
kesčių pratešimų 122 mk. ir 42
šilingai. Net pabaudų jis neįste-
gė sumokėti. Dėl to, kai jis buvo
valdžios prispirtas, tai 1698 m.
jis paršė apskrities viršininkui
prašymą prašydamas dalį
mokėjimų atidėti 14 dienų, o ki-
tus — ilgesniam laikui. A. Kur-
šaitis, pateikęs originalų laiško
tekstą, ne be humoro pastebi,
kad Kanto tėvuko laiškas filo-
sofiniu aiškumu nepasizymi. Ma-
tyt, kad tai būta vargšo nevykė-
lio, kuris nei ūkyje, nei amate
pažiba nebuvo. Savo prašymą
pratesti terminą jis remia tuo,
kad jis rengiasi vesti.

Po 14 dienų reikiamos sumos
jį negalėjo įmokėti. Jo ūkis bu-
vo parduotas 1698 m. už 100 ta-
lerų ūkininkui Vilkiui. Iš gautos
sumos buvo apmokėtos Jono
Kanto skolos; kas liko, jis ga-
vo į rankas gyvais pinigais. Ta-
čiau pardavimo sutarty jis su-
gebėjo išsireikalausti dar vieną

toną kviečių „būsimiems Kanto
vaikams išmaitinti“.

Kursaitis pastebi, kad šie kvie-
čiai turėjo būti ta duona, kuria
buvo užaugintas filosofo Ema-
nuelio Kanto tėvas.

Tas žinias paskelbė „Mem-
eler Dampfboot“ 1954 m. vasa-
rio mėn. 20, išėjusias Oldenburg,
Cloppenburg Str. 105, Vokie-
tijoje. Daugiau žinių apie Kanto
protėvius yra „Altpreussischen
Monatschrift“ straipsniuose:
„Neue Nachrichten ueber Kants
Grossvater“ 37 tomas ir „Kants
Vorfahren“ 36 tomas. Ar nebū-
tų gera, kad kas savo diplomati-
niam darbiui paimtų temą apie
Kanto kilmę ir teisingai tuo
klausimu paformuotų Ameri-
kos akademine visuomenę?

• Geometrijos ir trigonomet-
rijos terminų rinkinėlis, kuri-
galima pavadinti žodynėliu, pa-
ruoštas prof. Zigmą Zemaichio
išleistas 1920 m., taigi, prieš 35 me-
tus. Rinkinys įėjo 700 terminų,
suskirstytų abėcėline tvarka į
dvi dalis: rusų-lietuvių ir liet-
uvių-rusų. Knygutė 100 pusl-
spausdinta Kaune, dabar tai jau
bibliografinė retenybė. (Jv.)

• Dr. Kazys A. Minas, papil-
dydamas I. Alkaičio straipsnį
apie R. Serapiną, mums rašo,
kad šis sukaktuvinis kasmet
pat savo jaunystės yra augstos
dvasinės kultūros žmogus, visa-
da labai kuklus, draugiškas, su
kiekvienu labai švelnus, asketiš-
kai pasišventęs savauklai, di-
delio patriotizmo žmogus. Ir ki-
ti jo klasės draugai turėjo daug
kilniaširdiškumo, net dalyvavo
Kenstavičiaus vadovaujamuose
būriuose, kurie sulaukė raudon-

nosios armijos veržimasi „Tel-
sius (1919 m.). P. Telšius tuo
laiku gimnazistų buvo suplaukę
iš visos vakarų Zemaitijos. Tel-
šius 1917 m. įsisteigusi „Sau-
lės“ gimnazija buvo vienintelė
tuo laiku visoje vakarinėje Ze-
maitijoje. Klasė, kurioje mokė-
si R. Serapinas, buvo vieninga,
drausminga, solidari, darbšti, ne
užgauli ir nepašaipti. Vydūni
atvykus lietuvių kalbos dėstyti
R. Serapinas ir Antanas Kr. la-
bai susidomėjo jo mokslu, tapo
vegetarais, Vydūno sekėjais. Ir
klasė jų nusistatymą pagerbd-
avo. Dabar, kaip rašo dr. Almi-
nas, sukaktuvinis R. Sera-
pinas gyvenamas vienatvėje,
nori savo dukrytei perduoti ge-
riausias būdo savybes, kaip jis
pats savo laisvę pastebėjo: „Aš
bandau gaivinti vaiko širdyje
dvasinį pradą — darymą gero
dėl paties gėrio kilnumo, bet dėl
to, kad patikus žmonėms —
kad jie girtų“.

• A. Ramonas, gyvenąs Jack-
son Heights, N. Y., paršė eilė-
raščių 10 metų tremties sukak-
čiai atžymėti. Aprašomi Laisvos
Lietuvos kaimo darbai, atsiky-
rimas nuo tėvynės ir tremties
kelias iki šių dienų. Eilėraščių
išspausdintas atskiru 4 pusla-
pių leidiniu. Pirmame pusla-
pyje yra Gedimino stulpai ir au-
toriaus paliktų namų nuotrauka
su parašu: „Tvirtai tikiu, kad
sugrįšiu į jus, mano mieli na-
mai“.

• Komp. Julius Gaidelis kuria
muziką premijuiotam Zigmą Ga-
vel'o eilėraščiui „Pamirštoji su-
la“.

JŲSŲ KRAUTUVĖ DĖL KRAŠTE ŽINOMŲ FIRMŲ BALDŲ IR MATRACŲ!

Simmons — Seeley — Serta — Columbia — Brandwein
Kai jums bus reikalinga baldų ir namų įrengimų,
prepkaukite su šia draugiška jūsų apylinkės krau-
tuvė, kur rasite gerą patarnavimą.

Atidaryta sekmadieniais nuo
11 val. ryto iki 5 val. popiet.
Specialė nultaida duodama
perkantiems sekmadienį.

— O —
Grynas pinigais arba išsi-
mokėjimo sąlygomis, kurios
jums patiks.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 So. Western Ave. (priešais Sears & Roebuck)

10 PATARIMŲ

1. NEPRALAIŠK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taup. Sąskaitą.
3. NESLEPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus
Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAIK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir
mažomis sumomis.
6. NEIŠKOK didelių nuosimčių ar bonų, nes gali
apsivilti.
7. DĖK savo santaupas ir apdraustas Taupymo ir
Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę,
kuri geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK —

UNIVERSAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION

1800 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. HAYmarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje,
be mūsų nuolatinio augsto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei
jaunuoliams. Bet saugausis taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite
juos su taupymo svarba. Tegū jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite
duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pasaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji
taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrį.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvią, tvirtą — su viršum 14% milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra
apdrausti iki \$10,000.00. Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas augstas di-
videndas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais
nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas Tel.: GROvehill 6-7575

• „Gairė“. P. L. S. S. „Auš-
ros“ tuntas. Vokietijoje leidžia
neperiodinį laikraštį „Gairė“,
kurio 1954 m. gruodžio mėn.
išėjo 9 nr. Jo redaktoriumi pa-
sirašo s. v. sl. Vytautas Birie-
ta. Nors laikraštis atspausdin-
tas rotatoriumi, tačiau daro ge-
ro įspūdžio tiek techniškai atli-
kimu ir iliustracijomis, tiek tu-
rinio. Pažymėtinas kun. A. Paš-
kevičiaus str. „Skautai ir religi-
ja“, kuriame jis tvirtina, kad
„skauto krikščionies šūkis tar-
nauti Dievui reiškia ne ką kitą,
kaip tarnauti Kristui Dievui“.

• Lietuviški gobelėnai. Dail.
A. Tamošaitienė audžia gobelė-
nus iš mūsų sodiečių buities.
Šiais laikais labai mažai meni-
ninkų gobelėnus beaudžia.
Labiausiai gobelėnus mėgo
austi prancūzai XVI, XVII ir
XVIII šimtmečiuose. Juose bu-
vo vaizduojama daugiausia di-
dikų gyvenimas.

SPECIALIZE IN LEAKY BOILERS

Mes taisome prakiurusius katilus
— boilerius. Grantuojame užtaisyti
visas prakiurus. Visokių rūšių pa-
taisymai. LAwndale 1-1790.

WILLIAMS FUEL OILS

Užsakykite pirmos rūšies ku-
renamą aliejų tiesiai iš mūsų ir
gaukite žemas kainas.

Mes pristatome bet kur —
mieste ar priemiestyje
LA. 3-9588

FASHION PROCKS STYLE SERVICE FOR DISCRIMINATING WOMEN

Elegantiškomis moterim rūbais tie-
siai iš fabriko vartotojom. Be jokio
įsipareigojimo pasiteiraukite pas Chi-
cago fasonų patarėją.
Mrs. Evelyn Oliver
PORTmouth 7-2703

tupestinga ir pigiai taisau

TELEVIZIJOS

APARATUS
Garantuojame darbą ir dalis
J. MIGLINAS
Tel. HUMBOLD 6-1038

MOVING

A. BENTULIS atlieka įvairius per-
kraustymus ir pervežimus iš toli-
mų ir artimų atstumų.
Telef. SE. 5-2146
arba BL. 7-7075
1885 CANALPORT

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir
tolimų distancijų. Saukite sekancias:

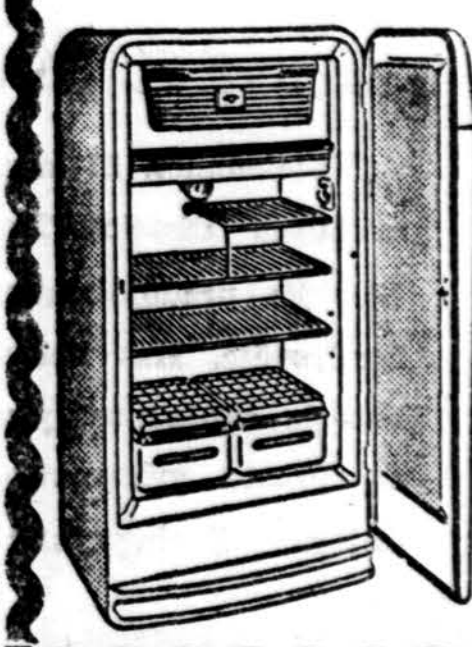

ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE
COMPANY, INC.
2310 West Roosevelt Road
Telef. SEeley 3-4711

Hide away Bed — Sofa-lova \$109.00
SOFA-LOVA ir krėslas .. \$169.00
Nauji 1955 modelio Frigidaire šaldy-
tuvai, specialiai nupiginti tik \$149.00
Pasinaudokite šiais nupiginimais ir
aplankykite LIETUVIŲ KRAUTUVĖ.
Atdara ir sekmadieniais nuo 11 val.
dieną iki 5 val. vakaro.

CONRAD'S — FOTOGRAFAS

(Lietuviai)

Moderniškai įrengta
deta įvairioms au-
traukoms. Specialy-
66—vestuvės, jau-
svedžiams duoda-
ma pulki ir brangi
juvana. Sąžiningas
ir gražiai atliktas
darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. ENG. 4-5888 arba ENG. 4-5840

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU K. EIDUKONIS

Turim daugelį didelių sunkvežimių
ir apdirbiamus
4930 S. Trimm, Chicago 29, Ill.
Tel. GROvehill 8-7096

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas

Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.
Tel. VI 7-0087 — VI 7-3037

STATYBAI IR NAMŲ
PATAISYMAI.
PRISTATOME
VISOKIŲ RŪŠIŲ
MEDŽIAGĄ

CARR MOODY

LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272

APKAINAVIMA IR PREKIŲ PRI-
STATYMA TEIKIAMAS

NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo
8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir
šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Lietuviai rašytojai D. Britanijoje

J. KUZMIONIS, D. Britanija

Paskutinė statistika skelbia, kad 1954 metais D. Britanijoje išleista 19,188 naujų leidinių, jų tarpe 13,342 naujų knygų. Kai kurie literatūros mėgėjai nuogastauja tokios superkūrybos, tačiau leidėjai tvirtina, kad juo jie daugiau knygų leidžia, juo jems leidimas apsimoka.

Lietuvių rašytojų D. Britanijoje yra vos keli, iš kurių trys redaguoja skirtingus tris laikraščius: Br. Daunoras — lietuvių savaitraštį "Europos Lietuvi", F. Neveravičius — rezistentinį visuomeninių ir kultūros reikalų žurnalą "Santarvė" ir kun. J. Kuzmickis — religinės kultūros žurnalą "Žibintą".

Kz. Barėnas, gražiai užsirekomendavęs su savito stiliaus ir šiltos nuotaikos "Giedra višad grįžta" novelių knyga, rašo apysaką, kurioje stengiasi pavaizduoti Lietuvos Nepriklausomybės priešaušrį. Praėjusiais metais nemaža rašes "E. Lietuvių", šįmet pasiryžo daugiau atsidėti dail. literatūrai.

Atrodo, nesėdi nuleidęs rankų nė F. Neveravičius. Turi jis kailką sukūręs, be abejo, kuria ir toliau. Reikia tikėtis, kad netolimoje ateityje sulauksime jo svaraus ir naujo kūrinio.

Kiti žanrai

D. Britanijos lietuviai gali didžiulius savo tarpe turėdami stiprų dramaturgą ir humoristinę poezijos kūrėją St. Laučių-Stellą. 1953 m. pasirodęs su šiais dramos veikalais "Raudonosios melodijos" knygoje, šioje srityje dirba ir toliau, laikas nuo laiko mūsų periodikoje pasirodymas su aktualios tematikos humoristinėmis eilėraščių. Juos surinkęs ir paskelbęs atskiru rinkiniu "Žmogiskosios mėsos psalmėmis", Vladas Šlaitas visų buvo pripažintas kaip daug žadantis poetas. Ėmėsi jis rengti ir antrąjį eilėraščių rinkinį, tačiau su juo net per ilgai užtruko. Žinoma, sunkios darbo sąlygos labai kludo jo kūrybai, tačiau didžiulius kūrėjus kaip tik tokios sunkios sąlygos ir iškelia.

Su eilėraščių mūsų periodikoje laikas nuo laiko pasirodavo ir La'm. Švalkus, kuris taipgi turi parengęs visą jų rinkinį, įspėjantį tuo tarpu leidyją.

Religinė literatūroje sulaukėme dviejų knygų: J. Kuzmickio "Marija mums kalba" ir P. Dauknio, MIC, "Mėlynoji Marijos Armija". Padarę pradžią, abu dirba ir toliau, rengdami naujus religinio turinio leidinius.

Taigi, nors mažas plunksnos darbinių būrelis, tačiau aktyvus. Pažymėtina, kad visi čia suminėti rašytojai labai dažnai pasirodo su savo kūryba ar straipsniais viso laisvo pasaulio lietuvių periodikoje, tuo būdu prisidedami prie mūsų spaudos lygio kėlimo.

ALMART ELECTRIC CO.

Elektros aptarnavimas. — Vienos šeimos namams elektros jėga padidinama iki 3 vielių, 60 amperų "main". \$90.
Teiraukitės apie taip pat žemas kainas ir už didesnes vietas.
2454 W. 38th St.
Frontier 6-1600

Lietuvos raiteliai

Kultūrinė kronika

● Kun. A. Lipniūno dviguba sukaktis — gimimo 50 ir mirimo — 10 metų bus kovo mėnesį. Kun. Alfonsas Lipnickas-Lipniūnas augstaitis, gimė 1905 m. kovo 6 d. ir mirė Pucke tik ištrūkęs iš kacetų 1945 m. kovo 28 d. Tai buvo vienas žymiausių mūsų pamokslininkų ir visuomenininkų, plačiai bendradarbiavęs spaudoje ir išleidęs savo keletą knygų; be to, šiaip auklėjimo ir pastoracijos klausimais yra išėję jo kelios knygelės. Tai tauri asmenybė, nusipelnusi pamėnimo parengimuose ir atskira monografija. (jv.)

● V. Jankus, gyvenęs Stanford, Calif., šiuo metu rašo disertaciją teorinės fizikos doktoratui gauti.

ROOFING & SIDING

Roof Repairs

No salesman's commissions

F.H.A. Financing

For Free Estimates Call

GADBURY ROOFERS

6835 S. Emerald Aberdeen 4-8763

COMPTON METRO

MAŠINRAŠČIO

MOKYKLA

Prima naujus kursantus kiekvieną savaitę. Per 3-4 mėn. išsivaduoti iš dulkinio fabriko ir dirbti švarioje raštinėje. Skambink tuojau Mokyklos Vedėjui P. Kosiūnui tel. B1-shop 7-3013 arba kreipis tiesiai į mokyklą 938 W. 31 St.

A — ACME ROOFING,

HARDWARE & PAINT CO.

Bet kokios rūšies stogas uždedamas ir pataisomas. Durtukai iš pagaminami, pataisomi ir "tuckpointed". "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, pataisomi, dažomi.

Pilnai apsidraudę, darbas garantuotas. Krautuvis atdaros kasdien, sekmi. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 v. v.
Lawndale 1-6047

3925 ROOSEVELT ROAD

● Romas Bytautas mirė 1915 m. birželio 22 d. (taigi — prieš 40 metų) Šveicarijoje, Leysino mieste. Mirė teturėdamas 29 metus, bet jau suskubęs bendradarbiauti spaudoje, rašydamas daugiausia kalbiniais ir filosofiniais klausimais. Vienas jo stambesnių mokslinių darbų, dar jam turint 21 metus amžiaus, perėjo per žurnalą "Draugiją".

Dažnai Yra Reikalinga Daugiau Negu Vidurių Liuosuotojas

Nesikankytite arba nesijauskite blogai nuo galvos skaudėjimo, netvarkingo virškinimo, nervuotumo, dujų, nemiego ar apetito stokos dėl priežasčių netvarkingo vidurių išstūtimų arba vidurių užkietėjimo.

DR. PETER'S COMMOZOL vidurių liuosuotojas, "stomachic tonic" ir "carminative" (dujų pašalinantis) svečiai ir patogiai suteiks palengvinimą.

Šie vaistai suteiks efektingą palengvinimą kiekvienam šeimos nariui. Jie yra pagaminti pagal mokslinę formulę išvystytą per 85 metus. Jie yra 18, ne viena, ne dvi, gantos gydančių žolių ir šaknų.

Svečiai ir efektingai Gomozo pagelbsti sutingusius vidurius pašalinti užkemsčius atmatas, ir pašalina užkietėjusius vidurių dujas. Skrandis jaučiasi gerai. Būkite gudurūs — nebeskankintite nei vienos dienos daugiau. Imkite COMMOZOL 3 vakarais ir pamatysite, kaip gerai jaučiatės rytoj. Jei jo nesusėdite jūsų aplinkėje.

PASISUKITE ŠI KUPONĄ ŠIANDIEN

Prisiųskite man apmokėtu paštu 11 oz. bonką GOMMOZO. Įdėdu \$1.00.

Vardas

Adresas

Paštas

Dr. PETER FAHRNEY & SONS

CO. Dept. 671-58-F, 4544 N. Ravenswood Ave., Chicago 40, Ill.

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Kodėl kupriai ilgai išbūna be vandens

Tik neseniai keletas Duke universiteto zoologų nustatė, kad kupranugaris dėl to gali ilgai išbūti be vandens, kad jis gali pakelti savo kūno temperatūros pakilimą net 11 laipsnių, kad daugeliui kitų gyvių jau būtų kritiškas karštis. Įstengdami atlaikyti augštesnę savo kūno temperatūrą, kupranugariai ne-

reikalingi tiek vandens išleisti prakaitu. Zoologai nustatė, kad šiaip jau — kupranugaris savo organizme neturi kokių "patalpų", kur galėtų laikyti vandens atsargas.

D. & J. PIZZERIA

Wm. Davolio, prop.

The finest Italian Pizza in town

We feature Italian Beef & Sausage sandwiches. Orders to take out — We deliver.

Open 7 days—10 to 2 P.M.

1123 So. Western Avenue

Tel. SEeley 3-8926

GLOVER'S TRANSFER

LOCAL & LONG DISTANCE

Perkraunimo — iki 100 mylių

Patikimas patarnavimas

APSIDRAUDĖ

Lincoln 9-9631

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivina, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misionus. Pasiaukokite Dievo tarnybai; darbuokitės po Paneleis Švenčiausios vėlavai; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicijai vedėjui. Laikite pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laiką stovite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pagėdaujami mokytojų amatai. Norintiems pramokti kokią amatą bus sudaryta programa. Paukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Paneleis Švenčiausios. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,

CLARENDON HILLS, ILLINOIS

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nekaimi ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St.

Room 800

Telefonas CEntal 6-5206

JUGUS SISTERS RESTAURANT

(Naujai) dabar atidarytas

Galima gauti rūgščius kopūstus ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.

29 metai toje pat vietoje.

1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sėdi kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais suina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekviename lietuviškuose namuose "Lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", patį švedamas 40 m. sukakė nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiesiems skaitytojams siūsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuos interesus.

"Draugas" yra suteikęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas ištadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (studentų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiajam romanui ir paskiaus atkarpoje spausdina rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugą" dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresą avo pažįstamų, kurie jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Draugą" siūsiame be užmokėčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILLINOIS

K. GASTUNAS MOTERŲ ROBU SIUVĖJAS

Prima moteriškų kostiumų ir patų užsakymus.

Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavus ir pigiau kainuoja.

6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE

Chicago 36, Illinois . . . Tel. RRepublic 7-6329

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vestuvės, krikštynos, pobūviai ir namuose tinkamiausia vartoti yra —

LIETUVIŠKI VALDAINIAI

KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI

VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys

Vartotojai reikalaukite visose lietuviškose maisto krautuose. Prekybininkai užsakykite tiesiai iš gamyklos.

Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

Vysk. Baranausko smuikas New Yorke

Ar būtų galėjęs kas patikėti, kad "Anykščių šilelio" autorius, vyskupo Baranausko smuikas atsiradęs New Yorke esų smuikadirbio Meme Malgi dirbtuvėje, kurioje jis dabar iš tikrųjų yra? Apie porą šimtų metų turįs vyskupo Baranausko smuikas guli šiandieną vieno geriausiojų šiuo dienų smuikadirbio globoje, laukdamas eilės pataisyti ir būti pašauktam skambėti Šiaurės Amerikoje.

Apie 1928-30 metus kanaaninko Bylos namuose Kaune buvo įsteigtas styginis kvartetas, kuris, nors į viešumą neišėjo, bet praskaidrino ne vieną vakarą muziką mylintiems asmenims. Kvartetą sudarė kanaaninkas Byla, Kauno konservatorijos profesorius Aleksandras Kačanauskas, Vilkutaitis ir anuomet dar buvęs Kauno konservatorijos studentas Izidorius Vasyliūnas. Kanaaninkas Byla grojo smuiku, kurį jis brangino ne vien kaip instrumentą, bet kaip vyskupo Baranausko palikimą.

Prieš kanaaninko Bylos mirtį vyskupo Baranausko smuikas perėjo smuikininko Izidoriaus Vasyliūno — jau Kauno konservatorijos lektoriaus ir Kauno operos bei Kauno radiofono koncertmeisterio — nuosavybėn.

Vyskupo Baranausko smuikas, nedidelio formato, dengtas tamsiuoju laku, pasižymis ypatingai švelnių tonų, skambėjo Kauno bažnyčiose per pamaldas, Naujųjų Metų progą pamaldose Kauno bazilikoje, Jėzuitų bažnyčioje ir savo parapijos bažnyčioje — Priskėlimo, Žalioskalnyje, kur Baranausko smuikui buvo teikiama privilegija.

Vyskupo Baranausko smuiku buvo atgroti koncertai Kaune, Vilniuje, Rygoje. Vyskupo Baranausko stygomis virpėjo ne tik Čaikovskio, Brahmsio, Mozarto, bet ir mūsų lietuvių kompozitorių kūriniai.

1944 metais liepos mėnesį vyskupo Baranausko smuikas pradėjo tremties kelionę. Jo pirmoji sustojimo vieta buvo Austrijos Viena. Gal retai kada smuikelis taip gailiai verkė, kaip pirmąjį sekmadienį svetimoje Vienoje, kada jo garai plaukė ne savoje, bet svetimoje aplinkoje, o besimeldžiančių lietuvių širdyse Lietuva buvo tokia artima, tik tik palikta.

Vyskupo Baranausko smuikas išgyveno Vienos didžiausius bombardavimus. Kas anuo metu glaudėsi Vienos slėptuvėse, matė geltoną smuiko dėmelę, kuri nuolat lydėjo smuikelio savininką.

Kai bolševikai artinosi prie Vienos ir buvo matyti ugnies pašvaistės, smuikelis iš Vienos iškeliavo. Tris dienas užtrukusioje kelionėje, iš dalies vežtas, iš dalies neštas smuikelis atsidūrė Turingijoje, mieste, kur tik tebuvo du nuosimčiai vokiečių katalikų ir apie 200 lietuvių. Pirmomis pokarinėmis savaitėmis ir Turingijoje smuikelis rado kelią į bažnyčią, buvo net numatomas bažnytinis koncertas, bet neįvyko. Vieną dieną smuikeli, gulintį dėželėje, priėjo virvėmis prie rankinio vežimėlio ir taip jis kabalduodamas keliavo toliau. Ilgesnio sustojimo vieta — apie 4 metus — buvo smuikeliui Bavarijos Dillingenas, kur jis skambėjo ir verkė, o vaikai sakydavo: "smuiki keli neverk, nes ir mums yra graudu". Per ketveris metus iš Dillingeno smuikelis apkeleavo Vokietiją, tremtinių stovyklas vokiečių miestus, bažnyčias. Dillingene smuikelis paskutinį koncertą atgroti Aukštinėje salėje — universiteto pasididžiavimo saleje. Paskutinį koncertą Europoje smuikelis atpylė Bremene ir tai buvo Bacho kūrinių koncertas.

1950 metais, ir vėl liepos mėnesį, smuikelis atsidūrė itališkame laive, kuris jį vežė į tolimą ir nežinomą Pietų Amerikos Kolumbiją. Ital'skame laive smuikelis skambėjo per pamaldas ir per laivo koncertą. Kolumbijon atvykęs prabilo vienoje didžiųjų salių Bacho kūrinių garsais, bet tai nebuvo tas pats smuikelis, kurį taip saugiai likimas globojo. Augštuose Andų kalnuose smuikelis pradėjo t'lti. Jo švelnus balselis dar sušvelnėjo, dėžė atsiskė skambėti ir vieną rytą buvo pastebėta, kad nuo tropikų drėgmės smuikelis "prasižiojo": jo viena sienelė atsoko, pasidarė plyšys ir smuikelis nutilo.

Pradžioje smuikelį pavadavo Bogotos vyskupo Perez darbo naujas smuikas.

1954 metais smuikelis atliko munitinės formalumus ir atsidūrė JAV. Paskiau jis buvo atiduotas į geriausias rankas, kur

Vysk. A. Baranauskas

rias galima būtų rasti pataisymui. Smuikelis turi būti išardytas į mažiausias dalelytes, nes yra labai senas ir jau buvęs apdaužytas, ne kartą lipdytas: viskas iš naujo turi būti išardyta ir vėl sulipdyta.

Ar atgaus savo švelniųjų tonų vyskupo Baranausko smuikas, ir ar atlaikys "konkurenciją" kitiems smuikams, parodys ateitis. — S. J.

H-Bombos ir oras

Du Prancūzijos mokslininkai paskelbė, kad vandenilinės bombos veikia žemės orą. Kartu jiedu perspėjo, kad, jei ateityje bus daugiau jų sprogdinama, tai turės įtakos būsimoms kartoms.

Tuodu mokslininkai yra Princas Louis de Broglie, Nobelio laureatas, ir dr. Charles-Noel Martin, puikus mokslo teoretikas.

Pavojaus signalas

Abu minėti mokslininkai paskutiniais penkerius metus kruopščiai studijavo įvairias atomines problemas. Savo nuomonę juodu paskelbė Prancūzų Mokslo akademijos savaitinėje apžvalgoje, kur princas Louis tvirtina, kad labai pavojinga toliau tęsti bandymus su vandenilinė bomba, nes jau ir šiandien pastebima jos sprogdinimų įtaką žmonijai ir augmenijai.

Jis paskelbė penkis pagrindinius punktus, kuriuos turėtų atsiminti visi tie, kurie turi reikalo su vand. bombos sprogdinimais.

1° Ir toliau sprogdinant vand. bombas, atsirandantis dujų s

tirtės atmosferoje, naikindamos lietaus vandenį deguonį. Dėl to augalai nyks ir džiūns.

2° Sprogdinant, daroma įtaka ir saulės spinduliui ir kyla nuolatinis lietus, kuris savo ruožtu veikia vėjus ir visa žemės temperatūrą.

Žmonių gyvybė

3° Vand. bombos sprogdinimo pasekmėje atsiranda radijo aktyvių dulkių, kurių veikla pasilieka aktyvi nuo kelių dienų iki kelerių metų. Tos dulės pavojingos ir žmogaus sveikatai.

4° Vand. bombos sprogdinimai "be jokio perdėjimo" pavieš ateinančias žmonių katas.

Dr. Martin tvirtina, kad vand. bombos kaltos už pastarųjų metų chaotišką liūtį. Jo nuomone, po sprogdinimo atsirandantis dulkelės jau šiek tiek pridengė žemę nuo saulės spindulių.

Tuo tarpu britų elektros direkcija rengiasi statyti naujas jėgaines, kurios būtų varomos atomine jėga. Nors anksčiau buvo skelbiama, kad reikės 20 metų iki atominės energija pradės tarnauti žmonių gerovei, tačiau paskutiniojo mokslo pasiekimai galį tą laiką žymiai sutrumpinti. Dabar spėjama, kad už 10 ar 5 metų turėsime pigią atominės energijos pagamintą elektros srovę. Sir Christopher Hinton net paskelbė, kad tokiu būdu gaminamos elektros srovės vietas kainuosios vos 0,6 peno.

LORETA

MERGAITES LIKIMO ROMANAS

Parašyta Lietuvoje Stasio Budavo ir antra laida išleista Bendrijos — Anglijoje. Šis įdomus romanas gaunamas "Drauge", 2334 South Oakley Ave., CHICAGO 8, ILL.

Kaina \$1.80.

150 metų nuo Šilerio mirties

Siemet sueina 150 metų nuo Šilerio mirties. Ta proga Wiesbadene Vokietijoje išleisti jo raštai trimis tomiais. (Išleido žinomoji Insel leidykla, seniau buvusi Leipzige). Šileris, davęs daugeliui Europos tautų po dramą, tik vokiečiams palikęs Plėšikus, norėjo ir lietuviams padovanoti Demetrijaus dramą, kur rašo apie mūsų Sapiegą, tačiau mirtis nebeleido jam to veikalo pabaigti. Wilmare Šilerio muzėjų prieš karą būdavo rodomas poeto paliktas nebaigtas Demetrijaus lapas ant rašomojo stalo. Į dabartinės laidos pirmąjį tomą įeina Plėšikai, Fiesco, Klasta ir meilė, Don Carlos, trys prozos dalykai, ankstyvosios eilės, straipsniai iš filosofijos ir estetikos. Antrąjį tomą sudaro Mintys ir eilės, istoriniai, filosofiniai ir estetiniai raštai. Į trečiąjį tomą įeina klasikinės dramos — Wallensteinas, Maria Stuart, Orleanso Mergelė, Mesinos sužadėtinė, Vilnius Telis, Demetrius. Šilerio raštus studijuojantiems pridedi naudingi paaiškinimai kiekvienam tomui. (A. S.)

Asyžinių atnaujinamos Cimabučės freskos

Garsiosios Cimabučės freskos Augštutinėj šv. Pranciškaus bažnyčioje išsiųstos į Romą atnaujinti. Dvi iš jų — "Trys angelai" ir "Arkangelas Mykolas" — jau atnaujintos Centralinio Restauracijos institute. Freskos būsiandos grąžintos, kai tik bus baigtas įreminimas, apsaugos freskas nuo temperatūros pakitimų dėl planų bažnyčios sienų. Giotto ir jo mokinių freskos, vaizduojančios šv. Pranciškaus gyvenimą, mirtį, stebuklus ir kanonizaciją, esančios eksperty nuomone nesusgadintos dėl storesnių sienų. Cimabučės ar Bizantijos menininkų buvę freskoms naudotos medžiagos, kuriose gausu sieros ir organinių medžiagų, greičiau išsiskaidančių piešinių pakitimą. Jų darbas be to galėjęs būti skubus, nes pranciskonai bijojo, kad popiežius neatsauktų leidimo vietoje surinktom aukom papuošti baziliką.

Thor Heyerdahl

Kon - Tiki Ekspedicija

Si nuostabi knyga apie Kon-Tiki ekspediciją plaustu per Ramųjį vandenyną, iš Peru į Polineziją, iki šiol didžiausiu dėmesiu sutinkama visuose kraštuose ir dešimtyse kalbų. Bopriška sešių skandinavų draugų originalus metodas įrodyti teoriją, kad Polinezija apgyventa Pietų Amerikoje kažkada gyvenusių žmonių palikuonių, nuostabių išgyvenimų okeano platybėse ant devynių rąstų plausto — visa iša skaitytąja turtiausias nuotykiškas romanas. 414 psl., kaina — \$3.75. Užsakymus ir pinigų siųskite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

MEE & RAMME

Laidotuvių Direktorai

Tel. IRving 8-0038

H. J. SCHLOER, Mgr.

Pašto ženklai popiežiams pagerbti

Panamojė užsėdė išleisti pašto ženklų grupėmis, kurias sudarys to paties vardo popiežiai, pvz. Grigalius, Benediktas, Leonas ir Jonas. Panašių grupių kasmet bus išleidžiama po keletą, kol pašto ženkluose bus atvaizduoti visi 259 popiežiai. Popiežių portretai pašto ženklams piešti Herndonio Davis, kilusio iš Denverio, Col. Davis, civilinis laivyno dailininkas, dabar gyvena Washingtono, D. C. Popiežių Pijaus XII portretas, paties popiežiaus pasirašytas, bus išleistas atvaizduotas dviejų balboa ženkle. Visi originaliniai paveikslai busią perduoti Registacijai Denveryje. Tam tikslui numatoma pastatyti naujas patalpas, kurios vadinsis "popiežių halė". Kas buvo pirmas popiežių ženklių sumanytojas, nėra tikra, bet manoma, kad galėjęs būti buvęs prezidentas Harmodo Arias. Filatelistai sako, kad tik apie 50 popiežių lig šiol tebuvo pavaizduota pašto ženkluose visam pasauliui.

Marse esanti gyvybė

Nacionalinė Geografijos draugija ir Lowell observatorija buvo suorganizavusios 6 mėnesius užtrukusią astronominę ekspediciją į Pietų Afriką, iš kur buvo tiriamas Marsas, labiausiai per 13 metų prie žemės priartėjęs. Buvo padaryta 20,000 nuotraukų. Mokslininkai atrado, kad su sezonų pasikeitimu keičiasi ir Marso kaikiurių dalių spalva. Atrado naujai Marsą pasirodžiusių kanalų. Iš visko sprendžia, kad Marse turbūt esanti gyvybė.

Laidotuvių direktoriai

Sobieski
Funeral Homes

5948 W. Archer Ave.
PORTSMOUTH 7-8808
6039 S. Archer Rd.
Summit 136

ANATOLIJAUS KAIRIO EILERASČIŲ RINKINYS AUKSINĖ SEJA

Kaina \$2.00
Užsakymus ir pinigų siųskite "DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYCIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2143 WEST 63RD STREET
Tel. PROspect 8-0833 ir PR 8-0834

GELIŲ KRAUTUVE
PEOPLES FLORIST

• Skintos gėlės • Vestuviniai buketai • Laidotuvių vainikai. Moderniškai atliekame visus užsakymus. Kreipkitės į mus.

H. ir O. HOMKO, savininkai
Kaibame lietuviškai
1850 West 47th St.
Telef. LAfayette 3-1786

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON

— SAVININKO —
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telef. CEDarcrest 3-6335

Mirė Benavente

Garsus ispanų dramaturgas Jacinto Benavente — sulaukęs aštuonių dešimtų metų amžiaus (1866 — 1954) mirė Madrido. Iš dabarties laikų ispanų dramaturgų Benavente buvo vienas iš geriausių, teatro padaręs savo išraiškos objektu. 1922 m. jis laimėjo Nobelio literatūros premiją ir per savo ilgą amžių parašė daugiau kaip šimtą veikalų. Iš jų patys geriausi: **Los intereses creados** (Lietuvos valstybinės dramos Kaune pastatyta kaip "Gyvenimas išvirkščiai"), **Senora Ama** ir **La Malquerida**. Šiais pastaisiais kūriniiais Benavente laimėjo žymią vietą dabarties ispanų literatūroje.

Kišeninis radijo priimtuvas
Elektroninėje pramonėje išrastas pats pirmasis radijas, kuris vieton lemputę naudoja specialius įtaisus, vadinamus transistorais. Aparatas yra tik truputį didesnis, kaip arbatos puodukas ir jis veikia jėga iš vienos mažytės baterijos, kurios galinumas kelis kart didesnis negu dabartinio tipo kelis kart didesnių baterijų.

Įtaisas užliūliuoti lovoj

Gyramatic, Inc. bendrovė, esanti Denverio, išrado specialų matrasą, prie kurio prijungiamas motoras, pastatytas ties lovos kojomis ir kurs negalinčius greit užmigti galės užsupti lovoje.

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULLman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
GRovehill 6-2345
TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BISHop 7-9481

4330-34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ Sankite MAŽEIK & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 S. Western Ave. 3 atskiros air-Cond. kopyčios
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas ypač ypač teikiamas dieną ir naktį. Be kaimo sankaitės.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

350 West 18th STREET Tel. SEley 3-5711

ALFREDAS VANCE

177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

1354 S. HALSTED STREET (telephone YArds 7-19)

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2225

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1188-1189

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS

646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-4781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytą!

Talgi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS and LOAN**! Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANČIUS:

Pirmad., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. ryto iki 4:30 p. p. Trečiadi. 9 v. ryto iki 12 v. d. Ketvirtadi. 9 v. ryto iki 8 vak.

Moterų GYVENIMAS

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3130 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. DAnube 6-6887; Virginia 7-0618

No. 34
No. 3

Mūsų tremties prasmė

EM. PASALAN TĖ, Kolumbija

Mūsų veikėjų paskelbtieji Lietuvos Laisvinimo nuostatai skatina praversti vėjų ir kreipiasi į kiekvieną Lietuvį, kad jis perkratytų savo sąžinę ir apsvaistytų, kuo savo aplinkos gyvenimo sąlygos gali prisidėti prie šio gyvybinio reikalo. Tikras patriotas nenusiaplauso sau rankų pasiteisinęs, kad, tiesiogine prasme, mūsų tėvynės išlaisvinimas nepriklauso nuo mūsų valios, jog tai esąs bendros pasaulinės padėties reikalas: kaip apsispręs didžiosios tautos. Bet paskutiniaisiais metais gyvenimas parodė, kad daug kas priklauso ir nuo pačių, mažiausių ir nuskriaustųjų.

Mūsų pasiryžusių veikėjų dėka, tik kelerių metų bėgyje, iš pagrindų pasikeitė didžiųjų tautų pažinimo ir nusistatymai opiai šiais klausimais. Apie ką anksčiau net nebuvo galima užsiminti, dabar tapo politikoje esančiais reikalais. Ir tuo būdu žiaurios priespaudos pavergtųjų tautų ištremtieji vaikai vis labiau darosi, psalmės žodžiais betarant, „vilyčios karžygio rankose“. Jų inspiruojama Kerseno, Dulles ir kitų dvasios didvyrių veikla paruošia medžiagą ir nužymi galres, kuriomis vis labiau suka didžiųjų tautų vadai.

Taigi, nesame taip silpni, kaip patys manome, tik dar ryškiau apsisprendime, pasiryžime. Gyvenimas rodo, jog laimi tie, kas aiškiai žino ko siekia ir kas eina į tikslą nesvyruodamas ir ne abejodamas. Ta prasme yra milijoniškai didelė pasaulinio smurto — tautų genocido — vykdytojų jėga, bet, iš kitos pusės, nuskriaustųjų ir dar vis nekalta skriaudžiamųjų balsai ne mažiau gausūs. Jie vis garsiau šaukia dangaus keršto. Dėl to negalima nusiminti leisti, kad piktos tamsos galutinai nugalėtų tiesos šviesą.

Jei dar yra šviesių vilties kibirkštelių, tad reikia veikti kuo ir kaip kas gali. Lietuviškas priežodis sako, jog lašas po lašo ir akmenį nutošo. Išvaizduokime, kad esame tie mažičiai nariai ir sraigteliai vieno didelio mūsų tautos mechanizmo ir kiek vienas turi sąžiningai atlikti savo, kad ir mažiausias, paskirtis ir pareigas. Jų neatlikę, savo sąžinės gilumoje nesijausime ramūs ir jei ne dabar, tai laikui bėgant, sekančių kartų būsimie sunkiai apkaltinti. Jie teisėtai pasakys, kad mes buvome įpareigoti daugiau, nes subrendome, turėdami savo nepriklausomos valstybės ir tėvų žemės pagrindą po kojomis ir naudojant visomis jų tektomis, tiek materialinėmis, tiek ir dvasinėmis gėrybėmis. Dabartinėgi karta bręsta likimo vėjų blaškoma svetimos žemės. Ji savo tautos gėrybėmis pasinaudos tik tiek, kiek mes jas išsaugosime ir perteiksime.

Senovės laikų lietuvių moters tautiniai uždaviniai, sveiko Lietuvos kaimo aplinkoje, buvo jos natūraliai pagaunami ir nujauciami. Istorija rodo, kad ji tuos savo uždavinius labai uoliai ir garbingai atliko, palik-

dama didelę įpėdą nystę visokių dvasinių bei regimų gėrybių ir gražų pavyzdį, kuriuo dabar mes vertai galime didžiulis. Nemažiau pareigingai savo uždavinį atliko ir nepriklausomos Lietuvos moteris inteligentė.

Mus likimas išmetė į naują krantą karo vargų nualintas. Tačiau, turėjome laimės. Visagalingis neapleido mūsų, kaip tu girios paukštelį, išvedė iš baidisių pavojų ir pamaitino mana. Dabar, kada naujos sąlygos kiek apsiplatėję ir atkutome, atėjo laikas apsišvalgyti ir, supratęs naują padėtį, vėl visomis jėgomis ir priemonėmis kibiti į darbą, jau ne vien dėl kasdienės duonos bei turty, bet, supratęs naują laikų dvasią, tin kamai atlikti savo pareigas tautai. Tačiau, tie mūsų laikų lietuvių tremties uždaviniai yra kiek komplikotesni ir, galbūt, dėl to mes juose kartais pasitemame. Daugelio įvykių prasmė išryškėja tik istorijos bėgyje. Ir mums dabar dar daug kas sunku suprasti ir šių laikų įvykių. Viena tik aišku, jog mūsų lemtingoji tremtis yra laimė nelaimėje. Nors sunki jos mums skiriamoji dalis, betgi ji šimtus kartų lengvesnė nei brolių už geležinės uždangos, bei Sibiro tremtinių. Ir antrame žemės rutulio paviršiuje girdisi jų S. O. S. — „Gelbėkite, baigiamie žūti“. Sunkiausioje valandoje tenka tik prisiminti šis žaures faktas ir pasidaro menki visi mūsų rūpesčiai bei vargai ir aiškėja mūsų kelias bei pareigos savajai tautai.

Tėvų išpareigojimas vaikams

Pradedant naujuosius metus, visame pasaulyje yra įsivyravęs paprotys daryti įvairias rezoliucijas, pamesti senus negečius papročius bei ydas ir priimti ar bent stengtis įgyvendinti naujus — teigiamus.

Tėvams patartina visad prisiminti savo pareigas vaikams ir duoti sau tvirtą pasižadėjimą:

Daugiau bendrausiu ir kartu darbuosiu su vaikais namuose ir išvykose. Su malonumu priimsiu vaikų draugus savo namuose (ir visad turėsiu daug pyragėlių ar vaisių vaišinimui). Skatinsiu savo vaikus dirbti pamėgtą darbą namuose.

Ligi minėjimo sumažinsiu pamėgtą įieškoti kalčių ir kaltininkų. Jieškosiu progų, ir rasiu, kad pagirti savo vaiką ir — garsiai! Surasiu laiką, kaip nors, kada galėčiau paskaityti savo vaikams, kad jie galėtų pasikalbėti su manimi vienu ar viena, ir kad aš galėčiau giliai savyje pamąstyti daugiau, kaip apie jų mąstą, aprangą ir sveikatą.

O svarbiausia — aš tvirtai nusistatau parodyti savo vaikams, kaip labai aš juos myliu.

Danutė Lipčiūtė

Laisvės alkis

*Pakils vėl laisvės alkis virš spengiančių dirvonų
ir ledo žvakėse ims degt liepsna anų dienų,
širmi beržai pravirks ten saulei įdienojus,
kad laisvės varpo gaudesys nebylostų jų.*

*Pusnis tu skrosi ir tyrlaukiais be atvangos — namolio,
gimton trobon gal tik pažvelgt pro praviras duris,
kai senas tėvas, pro šulinį iš tvarto — apšarmojes
dar vieną neviltingą dienų kryželį sienon įrašys.*

*Laukuose išalę žingsniai atsibus ir žagrė palikta,
ir dienos praeis, kaip lapai iš knygų išdraskyti,
žabuose ugnis traskės šitai sava kalba,
ir glausies tu prie židinio širdies sušilti.*

*Ir laisvės alkį kvėpuosi tu su dūmais atsiklaupęs,
su kryžiais, ibrėžtais į sieną, su beržais...
Ir versies, kaip dar niekada, į ten, kur nevilting jau kaupias,
pilnomis saujomis pažert skambėjimą nedylančiais varpais.*

AR LIKSIME TIK NUOŠALIOMIS GYVENIMO STEBĖTOJOMIS

STEF. STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Toli užpakalyje mūsų palikę karo vargai ir tremties metai bei visi kiti mums neigiamai veiklą padariniai jau baigia išblėsti ir mes vėl pradame eiti dvasinės pažangos keliu. Tačiau kartais kitas negalavimas mums stoja į kelią, paralyžuoja mūsų dvasines jėgas ir dar mūsų gyvenimą vienušiu. Ir tai įvyksta tada, kada mes pasineriam į šių dienų materializmą, kada mes paskestame kasdieninio gyvenimo rūpesčiuose, kasdieniniame darbe įmonės ir namie. Dažnai mes nesurandame net laiko iš šio gyvenimo sūkurio išiešti.

Tačiau pažvelgę į mūsų tautos istoriją, rasime daug moterų, kurios pasižymėjo dvasios stiprumu ir ištverme. Jų nepajėgė palaužti visos istorinės mūsų tautos nelaimės, jokios persekiojimai, jokios priespaudos. Tai gražūs pavyzdžiai, kuriais ir mes turėtume šiais laikais vadovautis. Mūsų tautos visuomeniniai reikalai šiandien stovi pirmo vietoje, tautos egzistencija reikalauja mūsų pagalbos ir talkos. Per amžius lietuvių moteris buvo uoli visuomenininkė, aktyvi visuomeninio gyvenimo reikėja. Tad lyg ir pareiga mūsų būtų šias tradicijas tęsti. Mes turime pasaulį plačiau pažinti ir aktyviai jame reikštis. Naudodamiesi laisve, mes turime daugiau galimybių, negu mūsų moterys anapus geležinės uždangos, pavergtų tėvynės. Užtat būdkiem mūsų tautos reikalų sargyboje ir raginkime kitus efektingai veikti.

Clevelande suburti lietuvių moteris vėnngam darbui iniciatyvos ėmėsi dr. M. Žilinskienė.

Sausio mėn. 16 d. dr. M. Žilinskienės bute susirinko gražūs skaičius aktyvesniųjų, Clevelando lietuvių moterų iš įvairių organizacijų.

Jaukioj aplinkoj, kukliai besisąsinant buvo iškeltos įvairios šių dienų lietuvių moterų gyvenimo aktualijos ir kalbėta apie šių dienų moters pareigas bei uždavinius lietuvių šeimose.

Pirmąsą kalbėjo dr. M. Žilinskienė, kuri savo gražioj turinčioj kalboj iškalė tą didelį reikalą mūsų moterim organizuoti ir aktyviai reikštis mūsų tautos gyvenime. Šiandien televizija vyrauja. Moteris užsėdaro ir lieka tik nuošali gyventoj, sakyti, ji tapusi urviniu žmogumi, be in-

Aklosios auklėtojos kelionė

Dr. Helen Keller, 74 metų, aklyj ir kurčijj auklėtoja (pati — akla, kurčia ir nebylė), išvyko į ilgą kelionę išstudijuoti aklyj gyvenimo sąlygas Vakariniuose ir Tolimuose Rytuose. Lankydama dabar Skotiją, ji pasiryžusi nukeliauti į Pakistaną, Indiją, Burmą, Japoniją ir Filipinus.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

* Bitės „Krislams“ 50 metų. Rašytoja Gabrielė Petkevičiūtė-Bitė (1861.III.18 — 1943.VI.14 d.) savo raštams pasirodė periodikoje 1894 m. „Varpe“, bet pirmoji apyskaitė „Krislai“ iš spaudos išėjo 1905 m. Vilniuje. Apyskaitėje keliamos socialinės ir kultūrinės problemos. Stilius natūralistinis. Vėliau išėjo: „Tėvas ir sūnus“, romanas „Ad astra“, „Iš mūsų kovų ir vargų“ ir kitos. Kartu su rašytoja Beniuševičiute-Zimantėne-Zemaitė (1845.V.31 — 1921.XII.7 d., šiemet sukanka 110 metų nuo jos gimimo), „Dviejų Moterų“ slapyvardžiu parašė keletą komedijų, iš kurių paminėtinos: „Varpe“, „Čikininke“, „Vilniaus Zinose“, o vėliau visoje eilėje laikraščių ir žurnalu, rašydama ir šiaip įvairiais klausimais. Vienas jos pagrindinių veikalų visuomeninės patriotinės ideologijos romanas, „Ad astra“, dviejų dalių, susilaukęs puikaus įvertinimo ir net leidimas išsisesmės. Bitės raštai turėjo gerą pasisekimą ir šiuo metu jau bibliografinė retenybė. (jv.)

* Australijoje mokytojos Grėbliūnienė ir Saudargienė ruošia spaudai knygą apie lietuvių tautinius šokus. Jokio šokių vadovėlio neturima, o tautinių šokių būrelių krašte yra keliolika ir ypač jie prigiję prie savaitgalinių mokyklų. Trūkumas buvo jaučiamas jau seniai ir Lietuvių Kultūros fondo Australijos valdybos rūpesniu minimos mokytojos buvo pakviestos parašyti šokių vadovėlį. Tikimasi, kad iki rudens ne tik bus paruoštas, bet ir išeis iš spaudos.

* Lietuvos moterys Kanadoje. Šiemet sueina 5 metai, kai Montrealy įsikūrė Lietuvių Katalikių Moterų draugijos skyrius, kuriam vadovavo M. Kizienė. Bet skyrius savo veiklos neįsivystė. Tik 1952 m. kovo 23 d. kun. K. Pečkio iniciatyva įvyko susirinkimas, skyrius įsitraukė į veiklą ir išrinkta valdyba iš pirm. — E. Navikienės, vicepirm. — O. Motuzienės, sek. — G. Rudinskienės, išd. — A. Mališienės ir vald. narės — V. Piešienės. Skyrius padaugėjo narių. Įsijungta į Lietuvių Bendruomenės darbą ir suaktyvinta veikla parapijame gyvenime. Daug dėmesio buvo kreipama į šalpą ir gana gausiai sušelpus Vargo mokyklos ir Vasario 16 gimnazija. Kiekvienais metais rengiami kaukių baliai, minimos Žolinės, daromos gegužinės ir apskritai dalyvaujama visoje visuomenės veikloje. Skyriui vadovauja E. Lukošienė. Toronto skyrius įsikūrė anksčiau — 1949 m. balandžio 10 d. dr. A. Užupienės iniciatyva. Jau pačiame skyriaus steigime dalyvavo 25 asmenys ir šiandien skyrius vienas iš stipresnių. Skyrius eina ir draugijos centro valdybos pareigas. Veikla jau kito kryptimi. Ruošiamos įvairios klaus-

Malda už tėvynę

mais paskaitos, minėjimai, Motinos diena, kul'narijos kursai, koncertai, tradiciniai Užgavėnių blynai, lankomi ligoniai, remiamas Toronte einantis laikraštis „Tėviškės Žiburiai“, kuriame turi savo skyrių, yra akcininkai „Ziburių“ spaustuvis ir Toronto Lietuvių Namų. Skyriaus užsimojimai platus. Pirmininkauja B. Sapjionienė.

* Chicagos Lietuvių Moterų klubas trečiądienį minės Vasario 16 d. South Shore View viešbutyje. Minėjimo komiteto pirmininkė yra Elena Kareivienė. Taipgi komitete yra: Viola Blin, trubiene, Eleonora Puodžiūnienė ir Adelė Mikšienė. Progai pritai kyta paskaita skaitys Juzė Dauž vardinė — klubo garbės pirmininkė. Muzikinę dalį išpildys — Cenovaitė Giedraitienė, o jai akomponuos Aldona Brazienė.

* Izolina Namajauskaitė buvo paminėta „Chicago Daily News“ moterų skyriuje. Smulkiai aprašomas jos kilimas, tremties vargai, gavimas NCWC stipendijos, baigimas chemijos mokslo ir palkimas asistente Northwestern universitete. Būdamas asistente 1951-53 m., vakarais mokėsi ir 1953 m. įgijo magistrės laipsnį. Dabar ji dirba veteranų Hines Egoninės laboratorijoje.

* Lilija Mickevičiūtė iš Worcester, Mass., naujai besireis kanti solistė, dainuos Vasario 16 d. minėjime New Yorke. Lilija yra mūsų žinomos Metropolitan solistės Anna Kaskas mokinė.

* Irena Šilingienė tariasi su „Ateities“ šokėjais sudaryti naujesnio pobūdžio programą. Atvelykyje Lietuvių Auditorijoje.

* Adelė Druktenytė, baigusi šv. Kazimiero akademiją Chicagoje, apie 5-tą metų lavinosi dainavime Italijoje, dabar grįžo į Chicago.

* Antoinette Kazanauskienė, energingoji Chicagos Lietuvių Moterų klubo pirmininkė, šiandien išvyksta į Arizoną, aplankia. Ruošiamos įvairios klaus-

* Ursulės Gurklūtės-Gudienės „Eilėraščiai“ (32 psl.) išėjo 1916 m. Bostone. Tais pat metais išėjo ir scenos veikaleliai — „Komedijėlės“, 36 psl. Abi knygos išleido „Darbininkas“ ir tai bibliografinė retenybė. Ursulė Gurklūtė-Gudienė — panevėžietė, iš Subačiaus. Jos pirmasis mokytojas buvo kun. F. Kemėsis (ilgai Amerikoje gyvenęs, kelių laikraščių redaktorius ir Lietuvoje — Dotnuvos Žemės ūkio Akademijos profesorius), anais laikais Subačiuje buvęs vikaru ir mokytoju. Baigiantis mokslo metams buvo duoti rašto darbai ir vos per dešimtį metų persituli Gurklūtė parašė rašto darbą eilėmis. Kun. F. Kemėsis buvo paraginta mokytojas nusiųsti. Atvykusi Amerikon plačiai bendradarbiauja spaudoje, žinoma, daugiausia kuria eilėraščius, pasirašydama tai pavardę, tai U. Gurklūtė, Žaibas ir kitais slapyvardžiais. Bendradarbiauja: „Moterų Dirvoje“, „Darbininke“, „Drauge“, „Šv. Kazimiero Akademijos Aiduose“ ir kitur. „Draugo“ skaitytojai prisimins, kai prieš keliolika metų, skyriuje — „Prof. Kampininkas“, kurį redagavo Ignas Sakalas, ji dažnai duodavo eiliuotus fejletonus, eilėraščius. Žaibo slapyvardžiu. Duodavo ir scenos vaidelių. Ji yra viena pirmųjų Amerikos lietuvių moterų poečių, vadinamos senosios kartos, atvykusios Amerikon dar caro laikais — 1909 m. Šiemet sukako 45 metai, kaip ji Amerikoje. Taipgi šiemet ji laimėjo Lietuvių Prekybos Rūmų antrąją premiją, (pirmąją ir trečiąją laimėjo tremtinės). Ursulė Gurklūtė-Gudienė yra žurn. Prano Gudo, buv. „Darbininko“ ir kitų laikraščių redaktorius žmona. Jos eilėraščiai, daugiau savamoksles, savo laiku buvo labai mėgiami ir deklamuojami. Žinoma, formos atžvilgiu yra kiek šlubavimo, bet stiliaus, ritmo ir rimo — sklandūs. Įvairi ir tematika, mėgsta humorą, atmieta su sveiku samojum. Nesvetima ir didaktika ir politinės tmos užgriebiamos. Jos scenos vaideliai kiek daugiau sausesni, bet gyvenimiški ir pritaikinti anų laikų dvasiai, kai ir ji pati mėgo vaidinti ir, be to, dalyvavo ir organizacijose. Ji yra kukli, tyli ir daug kam nežinoma, bet jos įnašas paliktar. (jv.)

Intymus šeimos ratelis

— Kaip svarbus yra intymus šeimos ratas, kuriamas vaikams išmoka mylėti, būti švelniam, gerbi kitus, paklusti — visais dorybės, kurios sudaro gražesniuosius žmogaus prigimties aspektus! Meiltingame šeimos bendravime yra ugdoma ir maitinama vaiko nuotaika, tenai jis išmoka pasitikėti kitais. Jeigu šeima nesugeba duoti šio intymaus asmeninio patyrimo su šiais gražesniaisiais žmogaus prigimties atspalviais, vaikas jaučiasi nesaugus ir nenorimas. — Jeigu šeimai nepasiseka išreikšti gražesnių žmogaus prigimties bruožų, vaikas išmoka barti, kritikos, nepasitenkinimo, ir konfliktų iš atmosferos, kurią sukuria pati šeima. Šeima taip pat suformuoja religinius, politinius ir kitus idealus ir net pažiūrą į vedybas ir šeimyninį gyvenimą. Šeima yra augščiausioji ir svarbiausioji mokslo institucija vaiko gyvenime visose bendruomenėse. Tėvai „nuleja“ pirmuosius vaiko papročius ir suformuoja ankstyvąjį jo nusistatymą. (Iš Pauliaus H. Landis'o „Tavo vedybų ir šeimyninio gyvenimo“ 35-jo puslapio apie žmogaus prigimties išsivystymą šeimose.)

— ★ — Tik vienas dalykas gyvenime turi vertės: nenulistamai kovoti su žmonių melu ir neteisėgumu ir — toje kovoje neprarasti švelnumo. — Rytų išmintis

Audronės vinjetė Iš neseniai išleistos Butkų Juzės knygos